

OBSAH

Úvodník Úvodní slovo	3
Rozhovor s MUDr. Milanem Zbořilem a Petrem Mikulou, oceněnými Řádem sv. Řehoře Velikého	4
Církevní stavby v diecézi s Radkem Rejškem za zvony kostelů litoměřické diecéze	9
Představujeme farnost Světlá pod Ještědem	10
Spiritualita Maria, člověk naplňující původní Stvořitelův záměr	12
Zprávy z diecéze Katecheze	14
Otázka pro R.D. Radka Jurnečku	14
Zeptali jsme se katechetky Kateřiny Kroupové	15
Napsali jste Ohlédnutí za Nocí kostelů 2011	16
Charita Charita v litoměřické diecézi	18
Napsali jste Děti v Mladé Boleslavi přijaly svátost eucharistie	20
Koncert ve Rtyni	20
Biřmování v Mladé Boleslavi	20
Biřmování v Českém Dubu	20
Pozvánky Pozvánky, nabídka KNA, tip na výlet	21
Přehled poutí	22

**Fotografie
na titulní straně
časopisu:**
Miroslav Zelenka

*Fotografie bez
úvodu autora
Miroslav Zelenka a
Jana Michálková*

ZDISLAVA

časopis litoměřické diecéze
červenec 2011 • 16. ročník • 5. číslo • 20 Kč

První svaté přijímání dětí – slavnost celé farnosti

Milí přátelé,

v mnoha farnostech se v měsíci červnu uskutečnila slavnost, kdy některé děti poprvé spolu se svými rodiči a křestními kmotry přistoupily ke svatému přijímání.

Není to však slavnost jen pro vlastní rodinu dětí, ale také pro rodinu širší – celou farnost.

Vždyť celá farnost se zapojovala do přípravy tohoto okamžiku. Všichni lidé ukazovali dětem, co to znamená žít vírou v Syna Božího. Ti, kdo je úžeji připravovali, jim otevírali poklady a krásy křesťanství a ukazovali perly, které Kristus svěřil celému společenství církve.

Všichni víme, že celá příprava na přijetí prvního svatého přijímání se skládá ze tří podstatných prvků – na nejdůležitějším místě je budování osobního vztahu dítěte k Bohu. Ten lze vybudovat jen tehdy, pokud katecheté a kněží jej pravdivě ukazují druhým.

Druhým neodmyslitelným prvkem přípravy před prvním svatým přijímáním je prožívání vlastní rodiny, ve které dítě roste a poznává, jak ti, kteří mu dali život, mu ukazují možnost prožívání víry v jejich společenství.

A posledním prvkem přípravy je přiměřené množství znalostí dítěte o Bohu samotném, o eucharistii a tom, co se vlastně děje při každém slavení mše svaté.

A po době přípravy přijde „ona velká chvíle“, kdy při slavnostní mši svaté předstoupí děti spolu se svými rodiči či křestními kmotry a společně se všemi ostatními se zřeknou zlého a vyznají víru v Boha a přitom v rukou jim budou svítit od paškálu zažehnuté svíce, coby symbol vzkříšeného Krista v jejich životech.

Je to chvíle, kdy my všichni znovu můžeme přijmout odvahu i naději pro svoje osobní prožívání „života z víry“; i my se můžeme znovu nechat „zapálit Duchem svatým“ pro opravdovost víry v našich srdcích i našich životech. I k tomuto slouží ona chvíle svatého přijímání pro děti z našich farností.

Přeji nám všem, abychom vše řečené mohli prožívat společně s těmi, kteří poprvé přijmou Krista v eucharistii, a abychom všechny děti doprovázeli svým osobitým příkladem na cestě za Kristem.

R.D. Radek Jurnečka, liberecký arciděkan

V příštím čísle Zdislavy

● zavzpomínáme na arcibiskupa Karla Otčenáška a jeho působení ve farnosti Trmice u Ústí nad Labem, ● si můžete přečíst rozhovor s Benno Rösslerem, farářem v Bořislavi, který v květnu letošního roku oslavil významné životní jubileum, ● představíme farnost Cvikov, kterou spravuje Rudolf Repka, před nedávnem jeden z nově jmenovaných kanovníků litoměřické katedrálí kapituly, ● v našem novém seriálu vás seznámíme s činností oblastních a farních charit litoměřické diecéze ● a naleznete zde rovněž příspěvky vás, našich čtenářů.

Jana Michálková, redaktorka časopisu

„Jděte do celého světa
a kaďte evangelium všemu stvoření.
Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen...“

(Mk 16,15-16)

Litoměřický biskup Mons. Jan Baxant předal ve čtvrtek 19. května 2011 při mši svaté v děkanském kostele Věch svatých v Litoměřicích dvě papežská vyznamenání Svatého otce Benedikta XVI. Řád sv. Řehoře Velikého převzal MUDr. Milan Zbořil, osobní lékař čtyř litoměřických biskupů, a Petr Mikula, místokancléř biskupské kurie v Litoměřicích.

Mám radost, děje... že se v diecézi zase něco

Jak probíhal Váš život a kdo z lidí, které jste potkal, Vás ovlivnil?

Narodil jsem se v roce 1935 v Kostelci nad Labem blízko Prahy. Můj otec byl veterinářem, maminka magistrou farmacie. Po šťastném dětství přišla válka a s tím i různé válečné útrapy, které jsem už jako dítě pocítoval. Naši školu zabrali němečtí vojáci, ve městě byla velká německá posádka, takže drobný nátlak byl vyvíjen i na děti. Museli jsme se přizpůsobit celému válečnému režimu. Otec byl po válce přeložen do Lovosic a my jsme ho následovali. V roce 1946 jsem začal studovat na gymnáziu v Litoměřicích, kde jsem maturoval v roce 1953. Po přijímacích zkouškách jsem se dostal na lékařskou fakultu Karlovy univerzity v Praze, kde jsem studoval do roku 1959. Po promoci jsem nastoupil na umístěnkou do nemocnice v Litoměřicích, kde pracuji dodnes.

Můj život byl ovlivněn několika událostmi. Jednak to bylo přestěhování do pohraničí, jednak události politické; převrat v roce

pracoval, byl výrazně ovlivněn několika kněžími. Paterem Josefem Dobiášem, farářem v Lovosicích a také přítelem mého otce, který k nám často chodíval. Měl jsem ho velice rád, protože to byl člověk neobyčejně vzdělaný, kultivovaný, vynikající kazatel. Bohužel někdy v roce 1950 byl zatčen a za tzv. pobuřování odsouzen na sedm let, které odseděl na Mírově.

Druhým takovým člověkem, přítelem naší rodiny a hlavně mého tatínka, byl pater František Štverák, vikář v pražské diecézi a osobní přítel pana kardinála Berana. Původně začínal jako kaplan v Kostelci, kde jsme se seznámili, ale i on byl začátkem války zatčen a vězněn v koncentračním táboře. Prošel jich několik, byl velice těžce zraněn, ale našťastí to přežil. Během věznění v Dachau se staral o tehdejšího pana rektora, později arcibiskupa Berana a oba koncentrák přežili. Pater Štverák pak byl jedním ze svědků - tuším, že byli dva tři z naší republiky - v Norimberském procesu s válečnými zločinci. Po roce 1948 byl znovu zatčen a uvězněn, z vězení se vrátil v roce 1953 a rok nato zemřel na infarkt. Asi deset let svého života strávil v koncentračních táborech a vězení, zemřel přibližně ve 44 letech. Byl to neobyčejně statečný kněz, který měl na mě velký vliv.

Na interním oddělení litoměřické nemocnice jsem nejprve pracoval pod vedením primáře Neumanna, potom primáře Krutského,

ho, což byl člověk velice vzdělaný, chytrý a inteligentní, kterého jsme měli rádi. Pod litoměřickou internu spadala i LDN v Mi-

lešově, kde tehdy ještě pracovaly řádové sestry, přemístěné sem z klinik v Hradci Králové a z dalších velkých nemocnic, kde už nesměly pracovat. Bylo jich tu více než třicet a nimi i kněz, pater Vosáhlo, redemptorista, se kterým jsem se také spřátelil. I s ním jsem trávil mnoho času v rozpravách o všech událostech a čerpal jsem z jeho moudrosti a vzdělanosti. V Milešově jsem také poznal řádový život sester a mohu říct, že jsem tam velice rád sloužil. Ale sestry stárly, už jich bylo méně a někdy v roce 1967 byly ze zámku v Milešově odvolány a převedeny zase do jiných léčeben.

V roce 1973 jsem se oženil a o čtyři roky později se nám narodil syn Jan. Také on je lékařem a již dvanáctým rokem pracuje na interním oddělení v litoměřické nemocnici.

Zajímá jsem se o akutní stavy v medicíně, což mě dovedlo ke kardiologii, kterou jsem měl rád a kterou jsem studoval. Po převratu jsem získal licenci jako odborník kardiolog. V současné době pracuji jako ambulantní kardiolog.

Dlouhou dobu jsem pracoval na koronární jednotce, kterou jsme v Litoměřicích založili jako jedni z prvních v Severočeském kraji. Primářem jsem nikdy nebyl, moje politické a ostatní názory byly celkem všeobecně známé. Vždycky jsem chodil do kostela, takže se o tom ani neuvažovalo. Za primáře Krutského jsem byl jeho zástupcem, ovšem po otevření nové nemocnice a novém kádrování jsem byl funkce zástupce primáře zbaven a pověřen vedením koronární jednotky.

Jste označován za osobního lékaře čtyř litoměřických biskupů. Nakolik jste je blíže poznal?

Pana biskupa Štěpána Trochty jsem poznal už jako malý kluk, když jsem chodil na gymnázium. Biskupem byl jmenován v roce 1947 a do roku 1949 působil v Litoměřicích, takže jsem ho několikrát viděl při mších svatých.

Osobně mě s ním seznámil až pater Helikar - v září roku 1968, po návratu biskupa Trochty do diecéze - s tím, zda bych se nemohl starat o jeho zdravotní stav. Pan biskup totiž prodělal několik nemocí, byl na tom zdravotně nevalně, a proto potřeboval v Litoměřicích někoho, na koho by se mohl v případě obtíží obrátit.

Sešel jsem se s ním a vysvětlil mu, co mohu a nemohu udělat. Dohodli jsme se, že ho v pravidelných intervalech vyšetřím a kdyby mě potřeboval, zavolá. Několikrát jsem tedy za ním byl v rezidenci, on zase přijížděl do nemocnice na některá vyšetření a odběry. Když někdy onemocněl, přišel jsem za ním a nějakým

způsobem jsme to vždy vyřešili. To se stávalo poměrně často, proto jsme měli možnost se sblížit.

Během návštěv mi pravidelně vyprávěl o svém životě, o pobytu v koncentráku, zmínil se třeba i o pateru Štverákovi, kterého znal z Dachau. Vyprávěl mi o svém věznění za války. O uvěznění a internaci za komunistického režimu se moc zmiňovat nechtěl. Zřejmě měl obavy, aby se nevynesly některé události, které byly ještě příliš živé. Oba jsme si uvědomovali, že v rezidenci pravděpodobně není zcela bezpečno, že se tam asi nedá zcela volně mluvit, takže jsme ani o těch současných politických poměrech tolik nemluvívali.

Vzpomínám si na jednu z posledních návštěv. Pan biskup, tehdy už kardinál, si připravoval přednášku, kterou měl pronést v Itálii na univerzitě v Turíně.

Jednou mě zavolali s tím, že se panu kardinálovi udělalo špatně. Když jsem přišel, byl už celkem v pořádku; chodil, a když jsme scházeli po schodech, říkal: „Víte, to je zvláštní, mám před okem takovou oponu, na půl oka nevidím.“

To je ale dost závažný příznak. Zavolať jsem oční lékařku MUDr. Šťovíčkovou, která pana kardinála vyšetřila. Potvrdilo se, bohužel, naše podezření, že došlo k odchlípení sítnice. Hospitalizován byl na klinice v Praze na

Bulovce u profesora Michala. Ale zrak se mu moc nespravil, operace zřejmě nebyla příliš úspěšná. Před Velikonocemi byl propuštěn. Volal mi a říkal: „Přijďte na Velký pátek do rezidence. Pozval jsem pana profesora Michala, sejdeme se v rezidenci, on Vám vysvětlí, co a jak bude dál s mým okem.“ Ale v sobotu ráno před Květnou nedělí se pan kardinál již neprobudil. Byl převezen na internu, kde kolem druhé hodiny zemřel.

Měl jsem ho velice rád. Vážil jsem si prakticky všech jeho vlastností: jeho statečnosti, jeho moudrosti, jeho rozhledu a jeho postoje.

Jednou, když se vrátil z Říma, jsem se ho ptal, proč neuvažuje o tom, že by tam zůstal, když je tady vystaven víceméně zase stupňující se perzekuci a jeho zdravotní stav není dobrý. Rekl jsem mu: „Zůstaňte v Římě, jste kardinálem, máte tam svoji baziliku, budete tam žít v klidu a pokoji.“ A on mi odpověděl: „Pane doktore, proto nejsem biskupem. Já jsem biskupem litoměřickým a jsem zodpovědný za diecézi. Nemohu zůstat v Římě, mám zodpovědnost za tuto diecézi a neopustím ji. Biskup nemůže utéct, když jsou nepříznivé okolnosti. Ale jestli chcete, napíšu vám doporučení a můžete odejít do Itálie, kde můžete zůstat a pracovat.“ Na to jsem mu řekl, že

Rozhovor s MUDr. Milanem Zbořilem

1948 a z toho vyplývající starosti. Otec byl politicky angažován v Lidové straně, proto byl propuštěn ze svého zaměstnání a pracoval potom jen jako soukromý veterinář. Několikrát byl vyslýchán a já jsem měl obavy, že budu z lékařské fakulty propuštěn. Přišlo na mě udání, že chodím do kostela a že je naše rodina věřící. Naštěstí tam snad byli i nějakí rozumní lidé, takže jsem fakultu dokončil.

Můj život v mládí a dospívání a potom i ve věku, kdy jsem už

taky neodejdu, protože cítím podobné povinnosti a kromě toho tu mám rodiče, o které se ještě musím postarat.

Tehdy jsem poznal, co znamená být biskupem. Že to nejsou jenom slavnosti a sláva, ale že je to také těžká povinnost a někdy velké nebezpečí. V jeho případě i ohrožení života.

Po smrti pana kardinála byl ustanoven kapitulním vikářem pater Josef Hendrich, kterého jsem také znal a chodil ho ošetřovat. Myslím si, že to byl člověk poctivý, pevně věřící. Proč byl jmenován, nevím, ale myslím si, že se snažil starat o diecézi, hlavně o seminář. Snažil se bohoslovcům poskytnout možnosti, aby mohli studovat. Také onemocněl, několikrát jsem zařizoval jeho hospitalizaci na klinikách. To trvalo do jmenování pana biskupa Koukla, ke kterému došlo asi čtvrt roku před „sametovou revolucí“.

Pana biskupa Josefa Koukla jsem znal už jako spirituála v semináři, ale sblížili jsme se víc, až když se stal biskupem. Byl celkem zdravý, takže zdravotní návštěvy nebyly tak časté, ale postupem let se na něm také začal podepisovat věk, takže občas mívál potíže se srdcem a některé další. Občas jsem k němu chodil do rezidence, on byl zase občasným hostem v nemocnici.

U nás v nemocnici byla skupinka věřících lékařů, o které se dověděl, takže nás jednou za měsíc zval po večerní mši svaté k sobě do rezidence. Scházelo se nás tu šest až devět. Byly to krásné večery, na které nezapomenu. Vyprávěl o církevních záležitostech, bavili jsme se o morálních problémech současnosti, o pohledu církve na problémy morální, zdravotnické a podobně. My jsme ho zase seznamovali s novinkami v medicíně. Byl to člověk neobyčejně štedrý. Měl spoustu literatury a spoustu knížek nám rozdával. Člověk nemohl říct: „Tahle knížka se mi líbí,“ protože on okamžitě řekl, „tak si ji vezme, já už jsem ji přečetl.“

Pana biskupa Pavla Posáda jsem poznal asi nejméně. Asi dvakrát byl za mnou v nemocnici, potřeboval napsat některé léky. Několikrát jsme se spolu setkali po mši svaté, kdy jsme mluvili o jeho studijních dobách v Litoměřicích a vzpomínali na společné známé. Ale blíže jsme se nepoznali.

Po něm přišel pan biskup Jan Baxant, kterého si ještě trochu pamatuji z doby, kdy tu studoval. Přes známé jsme navázali kontakty a domluvili se, že bude-li mne potřebovat, může se na mne obrátit.

Velice si vážím toho, že pan biskup Baxant navázal na tradici a navštívil o Vánocích pacienty v naší nemocnici. Tuto tradici dodržoval už pan kardinál Trochta, který přicházel za pacienty do nemocnice vždy na Štědrý den, aby jim popřál pozhnané Vánoce a nový rok. Vzpomínám si, že jednou, když pan kardinál vystupoval u nemocnice z auta, uklouzl na náledí, upadl a rozrazil si čelo. Museli jsme ho ošetřit, ale přesto prošel celou nemocnicí a s pacienty mluvil.

Návštěva pana biskupa Baxanta byla velice milá. Jak jsem mohl vidět, zanechala dobrý dojem u zdravotnického personálu.

Tímto způsobem jsem se seznámil i s nynějším panem generálním vikářem Stanislavem Příbylem.

Během Vaší lékařské praxe jste se setkal určitě i s mnoha kněžími litoměřické diecéze...

Ošetřoval jsem většinu kněží, kteří působili v Litoměřicích. Naším rodinným přítelem byl pater Josef Helikar a pater Josef Knödl. Pater Knödl byl

můj kamarád, přítel, kterého jsem měl neobyčejně rád. Často na něj vzpomínám. Byl to člověk, který měl na můj život velký vliv. Byl kunsthistorikem; vyznal se ve výtvarném umění, uměl restaurovat, toho jsem si velice vážil.

Pater Helikar byl u nás častým hostem. Obdivoval jsem jeho znalost literatury, poezie, umění; často jsme se o literatuře bavili. Křtil našeho Honzika, takže dokud žil, měl nad ním, řekněme, takový patronát.

Občas jsem se staral i o některé profesory z fakulty. Chodil za mnou pater Josef Hermach, který tu přednášel. Byl to vynikající člověk, neobyčejně statečný, otevřený a, řekl bych, jeden z nejvzdělanějších lidí, které jsem znal. Z Litoměřic musel z politických důvodů odejít. Několikrát jsme ošetřovali i pana docenta Sahana, který zde přednášel morálku.

Velice dobře jsem se znal a velice si vážím bývalého rektora Josefa Poula. To byl člověk neobyčejně moudrý a, myslím si, jeden z pilířů litoměřické duchovní rodiny. Seminář měl na starosti v těch nejhorsších dobách. Po roce 1968 tu bylo hodně bohoslovců. Setkával jsem se s ním pravidelně. Každou neděli večer po mši svaté jsem k němu chodil. Hodinu dvě jsme probírali všechny události. Myslím si, že je málo moudrých a prozíravých lidí, jako byl Mons. Poul. Po něm se stal rektorem Mons. Červinka, kterého jsem také ošetřoval. Měl jsem ho velice rád, byl to člověk neobyčejně zbožný, poctivý a starostlivý.

Chodí za mnou i pater Havelka, léčím jeho maminku. Ještě z dřívější doby jsem znal patera Josefa Uhra, děkana, s nímž jsem se jako lékař setkal jen několikrát.

Občas jsem chodil i do semináře. Po roce 1968 jsem tu měl několik kamarádů, protože se ke studiu teologie dostali tři lékaři: Jirka Slabý, který byl psychiatrem a nyní působí v Praze, Jozef Sukovský, bývalý asistent na interně klinice v Košicích, s nímž jsem se nejvíce stýkal; byl medicínsky neobyčejně vzdělán, byla na něm patrná klinická erudice. Dalším pak byl lékař-hygienik MUDr. Janok. Sukovský i Janok byli Slovinci, redemptoristé, a po studiích odešli zpět na Slovensko. Jozef Sukovský k nám často chodil do nemocnice, protože nechtěl s medicínou

plně ztratit kontakt. Oba jsme navštěvovali pana kardinála Trochtu.

Poznal jsem i sekretáře pana kardinála: patera Josefa Pekárka, Ladislava Vika, Jaroslava Vyternu a Jaromíra Korejse. Měl jsem je velice rád. Několikrát jsem byl pozván na oběd k panu kardinálovi. Byly to veselé a příjemné chvíle, které jsme spolu strávili. Pan kardinál měl veselost rád. Vykládaly se různé příhody a vtipy. Pater Jaromír Korejs byl ceremonářem a osobním sekretářem kardinála Trochty. Říkali mu magister eleganciarum; byl to elegantní člověk, uměl se vždy perfektně chovat a s noblesou všechno vyřešit.

Všichni ti, se kterými jste se setkali, Vám určitě něco dali...

Ano, to už jsem zmínil. Více méně mi ukázali, jakým způsobem je možné pohlížet na život. Často jsem obdivoval jejich statečnost, moudrost a vzdělanost. Závídel jsem jim znalosti jazykové.

Můžete nám popsat situaci kolem úmrtí a pohřbu Štěpána kardinála Trochty?

Pan kardinál Trochta zemřel týden před Bílou sobotou. Když se rozhodlo o termínu pohřbu, myslelo se na to, že ve Velkém týdnu by byl pohřeb nevhodný. Obvykle se totiž koná tři dny po úmrtí a to by bývalo vyšlo na úterý nebo středu před Zeleným čtvrtkem a většinou biskupů by to znemožnilo zúčastnit se pohřbu.

Po krátké poradě bylo dohodnuto, že bude pohřeb odložen a bude se konat až po Velikonocích. Ředitel hygienické stanice v Litoměřicích MUDr. Vahalík odklad pohřbu povolil. Na parte bylo napsáno, že se pohřeb bude konat po Velikonocích, 16. dubna. Podařilo se spojit s Vatikánem, kde to bylo takto prezentováno.

Politické orgány zdejšího okresu, a pravděpodobně i státní, poté, co si to

rozmyslely, zakázaly odklad pohřbu s tím, že to není z hygienických důvodů možné. MUDr. Vahalíkovi nařídily jeho rozhodnutí odvolat a určily, že se pohřeb musí konat v zákonné lhůtě tří dnů. Zdůvodnily to hygienickými předpisy; tím, že tělo by už podléhalo rozkladu, a proto není možno pohřeb oddalovat.

Vzniklo tu velké rozčarování a zmatek jak dál, protože termín pohřbu už byl všude ohlášen. Zvažovalo se, jak to zařídit, a vznikl nápad, že kdyby Radio Vatikán, Svobodná Evropa a Hlas Ameriky hlásily, že se pohřeb koná po Velikonocích, bude pro státní úřady obtížnější to nějakým způsobem zvrátit.

Pater Josef Knödl, který uměl velice dobře německy, se vypravil do Prahy a podařilo se mu dostat se na rakouské velvyslanectví, kde se mu podařilo promluvit s odpovědnými členy velvyslanectví a ti slíbili, že dají informaci ve známost.

Opravdu, už večer zprávu hlásil rakouský rozhlas a po něm i další stanice jako Deutsche Welle, Svobodná Evropa, Hlas Ameriky, BBC, Radio Vatikán a další.

Aby se znemožnila námitka úřadů, že tělo bude v rozkladu, rozhodlo se, že by mohlo být balzamováno. Tím by se uchovalo a námitka by nemohla být použita proti odkladu pohřbu. Některý ze sekretářů jel do Prahy do Ústavu

soudního lékařství za profesorem Tesarem, jak nám poradil patolog z Ústí nad Labem, a ten slíbil, že balzamaci

provedou. Chudák, asi nevěděl, proč a jak, ale slíbil to.

Problém byl potom v tom, jak dopravit tělo pana kardinála do Prahy. Z tím bylo u nás v nemocnici. Tehdy byl řidičem pohřební služby v Litoměřicích pan Čížek. Přijel do nemocnice a zároveň s ním i sekretář Korejs. Rakve jsme naložili do pohřebního vozu, a když jsme končili, už tam byli tajní, STB. Pan Čížek okamžitě vyjel a ujížděl s rakví ku Praze. Tam dojel v pořádku, tělo bylo balzamováno, takže i hygienická záminka padla.

Pan Čížek z toho měl, chudák, nakonec nepříjemnosti. Zbavili ho vedoucího místa a nesměl mluvit na pohřbech. Já jsem tehdy ocenil postoj sekretáře Korejse. Říkal: „Kdyby za vámi přišli estébáci, řekněte, že všechno nařídil Korejs. Zaštitte se mnou. Beru to na sebe.“ Viděl jsem jeho statečný postoj. I když nevěděl, co dál bude, klidně mi řekl: „Svedte to na mě.“

Pohřbu se zúčastnilo, tuším, sedm kardinálů. Jedním z nich byl kardinál Karol Wojtyła. Nedostal se sem kardinál Wiszinski z Polska, kterého zastavili na hranicích. Žádný z biskupů nesměl promluvit, kromě Luigi Pogghio z Vatikánu. Kardinál Wojtyła se však i přes zákaz na hřbitově s panem kardinálem rozloučil. Žádný z biskupů nesměl být oblečen v bohoslužebném rouchu, jen v klerice. Nesměl se konat

průvod, musela být zavěna okna, aby se nikdo nemohl dívat, byla zavěna všechna květinářství, aby nikdo nemohl koupit květiny, na mostě přes Labe byly prohlídky, aby sem nemohlo přijet víc lidí.

Nastaly i komické situace. Státní orgány předem určily, že pohřeb proběhne v úterý před Velikonocemi, a opravdu sem přijel autobus tajných, kteří obsadili hřbitov, postávali za pomníky a dávali pozor. A lidi tam údajně chodili a říkali: „Pane tajnej, on ten pohřeb dneska není. A přišť si vezme tmavé šaty, ten baloňák se k tomu jak-

si nehodí.“ Takže i takové situace se tady udály.

Mě kvůli tomu nevyslyšali. Problémy s STB jsem sice taky měl, ale to byly takové záminky. Třeba mě zavolali, když jsem nadával, že nejsou v pořádku monitory. Tak jsme chvíli mluvili o monitorech a oni pak přešli na to, kdo tady bude biskupem a co a jak. Ale byly to takové celkem dost primitivní věci, takže to nepovažuji za žádné důležité záležitosti.

Co pro Vás udělení Řádu sv. Řehoře Velikého znamená?

Bylo to velké překvapení, když mi pan generální vikář přišel říct, že jsem byl tímto vyznamenáním Svatého otce poctěn. Člověk má na jedné straně velkou radost, na druhé straně tak trochu i výčitky, jestli se toto vyznamenání dostalo do správných rukou. Znal jsem spoustu lidí vzdělanějších a statečnějších, kteří by si řád určitě zasloužili víc. Jsem velmi rád,

významného ocenění si moc vážím a budu se snažit, abych si život nějakým způsobem nezpákal a nemusel se stydět za to, že nejsem hoden toho, abych tento řád měl.

Ptala se Marie Koscelníková, text upravila Jana Michálková, foto Miroslav Zelenka

Článek o slavnostním předání Řádu sv. Řehoře Velikého jsme uvedli v minulém vydání Zdislavy na straně 22, fotogalerii naleznete na www.dltm.cz

Zeptali jsme se

Jak dlouho pracujete na litoměřickém biskupství?

Již čtrnáct let.

Ze jakých okolností, za kterého biskupa jste sem přišel?

Po nástupu pana biskupa Mons. Josefa Koukla byl jmenován generálním vikářem R.D. Karel Havelka. Jelikož jsem se s ním znal

Petr Mikula se narodil před šedesáti lety v Litoměřicích, kde také po několik generací žili jeho předci. Otec pocházel ze smíšeného česko-německého manželství, což bylo v Litoměřicích před válkou velmi běžné, protože zde žilo 70 % obyvatel německé národnosti. Je z dvojčat, ženatý, má dvě dcery a tři vnoučata. Má střední odborné vzdělání, doplněné po roce 1989 o ekonomicko-právní certifikovanou specializaci. Před rokem 1989 vykonával povolání technického charakteru, později po doplnění vzdělání pracoval jako obchodní ředitel soukromé společnosti a později jako její generální ředitel.

již o něco dříve, měl jsem možnost nahlédnout do církevního prostředí, které mě velmi oslovilo, a tak jsem mu nabídl své služby. Zpočátku jsem mu pomáhal při svém zaměstnání a pak jsem byl přijat za zaměstnance biskupství.

Jaké funkce jste zde zastával?

Sekretář generálního vikáře, kdy jsem měl na starosti běžnou agendu, a také jsem byl osobním řidičem.

Co děláte v současnosti?

Od 1. ledna 2009 jsem místokanclérem biskupské kurie.

Jak jste se dostal k víře?

Díky svým rodičům jsem byl pokřtěn již v kolébce. Jsem jim za to nesmírně vděčný. Jako děti jsme chodili do kostela se svým dědečkem. Byl to velmi vážený člověk, byl soudním revidentem u bývalého zdejšího krajského soudu a pak pracoval po zrušení krajského soudu na městském úřadě. Plně praktikujícím katolíkem jsem se stal až později, po smrti svého tatínka.

Co pro Vás udělení Řádu sv. Řehoře Velikého znamená?

Je to pro mě obrovská pocta, kterou jsem obdržel díky velkorysosti Svatého otce a vedení našeho biskupství. Když jsem se to dozvěděl z osobního dopisu

Mons. Jana Baxanta, který mi předal pan generální vikář v blízkosti dne mého životního jubilea, tedy mých 60. narozenin, musel jsem si na chvíli sednout. Tak velké překvapení to pro mě bylo. Je to ale pro mě i velký závazek s odkazem a vzpomínkou na ty velikány církve, kteří mě celou dobu mého působení v diecézi provázeli svým příkladem a formovali mě. Ať to byl pan biskup Mons. Josef Koukl, pan kanovník Mons. Josef Helikar, který trpěl řadu let v jáchymovských dolech a dalších lágrech, pan kanovník a bývalý probošt Mons. Václav Červinka, důsledný, ale spravedlivý rektor semináře a příkladný kněz Kristův, pan kanovník a bývalý generální vikář Mons. Milan Bezděk a v neposlední řadě také můj přímý nadřízený, bývalý pan generální vikář R.D. Karel Havelka, se kterým jsem strávil doslova a do písmene celých dvanáct let svého života ve spojitosti s výkonem mé funkce osobního sekretáře. Musím ale především poděkovat své rodině, především mé manželce, která mě po celou dobu výkonu této náročné služby doma postrádala a převzala na svá bedra všechny mé rodičovské povinnosti a starosti o domácnost. Díky Bohu, společně jsme toto náročné období překonali ve zdraví.

Ptala se Marie Koscelníková, foto Miroslav Zelenka

S Radkem Rejškem za zvony kostelů litoměřické diecéze

Člověk je tvor pohodlný, a když je to jen trochu možné, vždy najde způsob, jak si ulehčit práci a námahu. Když to trochu zjednoduším a přezenu, snad není daleko od pravdy tvrzení, že jedním z důležitých motorů pokroku je především lidská lenost a pohodlnost. Občas dokonce dochází k paradoxu, že vynálezce či zlepšovatel vynaloží na realizaci způsobu, jak námahu odstranit, mnohem více energie a nezdědky i finančních nákladů, než kolik by stálo samotné provedení „namáhavého“ úkonu. Tak to už ale v životě bývá. Jak to ale souvisí se zvony?

Vyzvánění je samozřejmě také fyzická práce, a ta někdy může být skutečně dost namáhavá (u velkých zvonů, když je příslušenství neudržované a ve špatném stavu, při chybném vyvážení zvonové soustavy atd.). Přitom se zapomíná na prvotní rozměr zvonické služby, a ten je především DUCHOVNÍ! Začíná to žehnáním (svěcením) nových zvonů, které v naprosté většině případů i dnes předchází jejich zavěšení do věže. Proč se to dělá, když následně se s požehnanými předměty trvalé hodnoty (zvony) zachází mnohem hůře, než by kdokoliv z nás zacházel doma s běžným spotřebním zbožím sloužícím třeba k jedinému použití? Ono to špatné zacházení je ve většině případů neuvědomělé, ale právě o tom je tento příspěvek.

Zvon je vnějším hlasem chrámu. Podobně jako vnitřními „hlasy“ liturgického prostoru jsou slovo, hudba či tichá kontemplace, vně kostela je liturgické dění avizováno vyzváněním. Zvonení nelze degradovat na pouhý akustický signál, jako je třeba rozhlasové časové znamení. Pokud k tomu někdo takto přistupuje, velice se mýlí. (Naprostou degradací zvonů pak bylo jejich využití k vyhlášení radiačního poplachu v minulých politických poměrech.) Zkušební zvoníci vědí, že vyzvánět lze mnoha způsoby a že každý tento způsob má nějaký význam, něco sděluje a ohlašuje. **Skutečný duchovně založený zvoník**, který k této službě nepřistupuje pouze jako k fyzické práci, chápe zvonickou službu především jako

službu duchovní. Na mnoha zvonících se dodnes dochovaly vyvěšené texty modliteb, které zvoníci pronášeli během vyzvánění, a celý úkon, od samotného příchodu do zvonice až po odchod, byl obřadem, který měl svá pravidla. V paměti mám příhodu, kdy jsem s rozhlasovými kolegy navštívil jednu věž na jižní Moravě, abychom byli přítomni vyzvánění poledne. Předtím jsem však nestihl poučit jednu upovídanou kolegyni

Pokrok??

o tom, jak se chovat. Výsledek se dostavil. Když zvoníci skončili a zvony ještě doznívaly, ihned se rozpovídala o svých dojmech. Nejstarší a hlavní zvoník se rozčílil a pronesl větu: „Kdo nemá v sobě tolik slušnosti, aby v tichosti poslouchal modlitbu zvonů do konce, a začne do ní kecat, nemá tady co dělat! Odejděte!“

Takto „pěkně“ vypadá elektrický stroj v památné zvonici. Foto Radek Rejšek

Po roce 1989 najednou opět vyvstala po vyzvánění poptávka. Jenže čtyřicet let nuceného mlčení našich zvonů ve většině míst udělalo své. Zvoníci „staré poctivé školy“ většinou patří minulosti a z těch mladších je zatím příliš málo těch, kteří by byli ochotni se ke zvonické službě uvázat. Ale každý, kdo někdy zkusil zvonit a měl možnost prožít vše, co s tím sou-

visí, na „vlastní kůži“, ten jistě rád potvrdí, že je to něco úžasného a že ta trocha námahy za to prožitá a povznášející krásno rozhodně stojí!

Montáží elektrického systému farnost možná vyřeší nepřítomnost zvoníka, ale současně tím fakticky odbourá zvonickou službu v jejím duchovním rozměru. Navíc je nutné zdůraznit, že bezprostředně po roce 1989, kdy prudce stoupla poptávka po vyzvánění, nastalo období živelné a nekontrolovatelné elektrifikace i velmi cenných památných zvonů naprosto nevhodnými a amatérsky provedenými systémy. Dnes, po dvou desetiletích, již začínáme sklízet „plody“ v podobě nenávratně poškozených historických zvonů a já si dovoluji tvrdit, že následující roky budou pro náš historický zvonářský odkaz možná podobně kritické jako období válečných rekvizic! Elektrické zvoníci systémy totiž musí splňovat celou řadu přesně stanovených parametrů a je zcela nepřijatelné, aby jejich výrobu a montáž provozovali amatéři a samoukové, kteří postrádají základní informace a vědomosti o akustických a mechanických vlastnostech zvonových soustav. Amatérsky provedená montáž amatérsky vyrobeného zvoníčního systému může ohrozit nejen zvony samotné, ale často třeba i samotnou stavbu kostela (věže).

Zvláště tady platí, že to, co je levné, obvykle bývá velmi špatné! Elektrické zvoníci systémy, které splňují přísné požadavky stanovené kampaologickými směnicemi, jsou totiž většinou dost drahé. Pak je nabíledni otázka, jestli v živé farnosti, kde by se při troše dobré vůle a snahy zvoníci našli (já vím, v naší diecézi takových farností mnoho není), není investice do nákladného (vyhovujícího) elektrického zvoníčního systému zbytečným přepychem. Provoz je přeci jen levnější. Je však zárukou možnosti objevení a obnovení plnohodnotného duchovního rozměru zvonické služby a každý, kdo se bude ochoten na této službě podílet, bude mnohonásobně odměněn! Myslím, že to stojí za to.

Radek Rejšek, diecézní kampaolog

Farnost ve Světlé pod Ještědem spravuje od roku 1955 R.D. Josef Matura. Ve svých osmdesáti osmi letech má starosti ještě farnost v Osečné. Podle jeho slov navštěvuje bohoslužby v Osečné jedna místní farnice, v sezoně občas dva tři pacienti z blízkých Lázní Kundratice. Ve Světlé se nedělní bohoslužby účastní až třicet dva lidí. Je to také proto, že se sem přistěhovali lidé z Liberce a na své chalupy dojíždějí i z Prahy. Ke svatému přijímání jich přistoupí vždy kolem čtrnácti. Skupina mládeže se tu nikdy nevytvořila. Předloni vyučoval náboženství ve škole ve Světlé, kde měl čtyři žáky, dva z nich po odchodu na Základní školu do Českého Dubu docházejí k R.D. Maňáskovi. V současné době Josef Matura vyučuje jednoho chlapce z Osečné.

R.D. Josef Matura

Na faře se mu přihlásil člověk, který chtěl pokřtít dítě, ale rodiče dítěte nejsou sezdáni, nepokřtěni. O nich si myslí, že ve své cestě za křtem nevydrží. Úspěšně ale dovedl ke křtu jiného dospělého. I takové drobné úspěchy jsou pro administrátora ze Světlé pod Ještědem a Osečné radostí. „Leccos dělá radost, ale pozemské radosti jsou pomíjivé. Člověk spíš někdy vzpomene na ty nepříjemné věci, třeba s církevními tajemníky. Když mě tam volali, šel jsem s hrůzou, jestli mě nezavrou. A nelepší se to, jde to k horšímu. Mysleli jsme si, že se to po obratu zlepší. Ale jak se po roce 1970 nesmělo učit náboženství, tehdejší děti, z kterých jsou dnes rodiče, byly sice pokřtěny, ale z náboženství nevědí nic. Všechno musí začít v rodinách. Myslím si, že obrat může udělat jedině Pán Bůh a my jistě pro to musíme něco udělat, bez modlitby ale ne,“ říká farář ze Světlé.

Na faře se mu přihlásil člověk, který chtěl pokřtít dítě, ale rodiče dítěte nejsou sezdáni, nepokřtěni. O nich si myslí, že ve své cestě za křtem nevydrží. Úspěšně ale dovedl ke křtu jiného dospělého. I takové drobné úspěchy jsou pro administrátora ze Světlé pod Ještědem a Osečné radostí. „Leccos dělá radost, ale pozemské radosti jsou pomíjivé. Člověk spíš někdy vzpomene na ty nepříjemné věci, třeba s církevními tajemníky. Když mě tam volali, šel jsem s hrůzou, jestli mě nezavrou. A nelepší se to, jde to k horšímu. Mysleli jsme si, že se to po obratu zlepší. Ale jak se po roce 1970 nesmělo učit náboženství, tehdejší děti, z kterých jsou dnes rodiče, byly sice pokřtěny, ale z náboženství nevědí nic. Všechno musí začít v rodinách. Myslím si, že obrat může udělat jedině Pán Bůh a my jistě pro to musíme něco udělat, bez modlitby ale ne,“ říká farář ze Světlé.

Musíme něco udělat, bez modlitby ale ne...

Kde jste se narodil a jaké bylo Vaše dětství?

Narodil jsem se v roce 1923 v Podmoklicích, nyní jsou to Semily, na samotě zvané Lešákov. To bylo v pátek a v neděli jsem byl pokřtěn panem děkanem Svobodou. Ale brzy jsme se přestěhovali do Chuchelny. Maminka si na základě živnostenského listu založila živnost švadleny, tatínek zpočátku ševcoval, potom pracoval v textilní továrně. Měl jsem dva sourozence; sestru Lidušku a bratra Václava, ten je ještě živ.

Rodiče byli hodně zaměstnaní, často jsem pobýval u babičky a dědečka. Měli víc času. Ponejvíc se o mě staral strýček Bedřich, o sedm roků starší než já.

Chodil jsem ministrovat, maminka si to vždycky přála, akorát té latině jsem nerozuměl. To není jako dneska. Maminka mě chtěla dát do gymnázia do Turnova, ale nebyly peníze, proto rozhodla, že půjdu do církevního. V té době potřebovali hodně kněží. Tam, kde je dnes dvacet lidí při bohoslužbě, bývalo tenkrát tři sta. V neděli o dvou mších svatých bylo plno. I tady v pohraničí, když tu byli Němci. Na každé faře se proto snažili, aby nějaké chlapce ke kněžství získali.

Farnost Světlá pod Ještědem

Kde jste studoval?

Na doporučení patera Pikory jsem po páté třídě v roce 1934 nastoupil do arcibiskupského gymnázia v Praze-Bubenči. Dostal jsem číslo 103, maminka ho musela vyšít na všechno moje prádlo. Bydleli jsme v internátě v Bubenči. Na vysvědčení se objevila i čtyřka, my z venkova jsme to měli těžší, nebyli jsme dost připraveni. Maminku to tenkrát moc mrzelo. K přípravě na druhý den byl určený čas, a kdo nestihl, tak nestihl. Odpoledne jsme se museli na hřišti věnovat sportu. Spolu mluvit jsme také mohli jen v určený čas, to se tvrdě postihovalo. Strava moc dobrá nebyla.

Pamatuji na okupaci, kdy na hřiště gymnázia přijely německé tanky a vojsko obsadilo celé jedno poschodí. Museli jsme se přestěhovat na Smíchov a poslední půlrok v oktávě jsme studovali na Jiráskově gymnáziu v Resslově ulici. Tam jsem skládal maturitu. Druhý den jsem šel pro vysvědčení, ale do školy jsem se nedostal. Všude byla německá vojska a byla slyšet střelba. Proti škole se bránili atentáčníci na Heydricha ukrytí v pravoslavném kostele.

Než jsem odjel z Prahy domů na prázdniny, šel jsem se hlásit za diecézi litoměřickou do kněžského semináře.

Po prázdninách jsem nastoupil do arcibiskupského zámku do Dolních Břežan. Rektorem semináře byl přísný pater Vondráček, ale skutečným rektorem byl pater Josef Beran, tou dobou už byl v Dachau. Kvůli nedostatku místa se seminaristé po měsíci střídali; měsíc jsem byl doma a měsíc ve škole. Po válce jsme nastoupili do semináře v Praze. Pro nás litoměřické nebylo místo, bydlet jsme v klášteře na Strahově. Kufry mi nesl nějaký řeholník, později jsem se dověděl, že to byl hrabě Černín ze Šibic.

Celou zimu jsme tam byli bez topení. Poslední rok jsem dokončil v Litoměřicích. Po exerciciích jsme byli vysvěceni panem biskupem Antonínem Weberem. Jeho podmínka byla, abychom měli všichni řidičák.

Primici jsem měl v Chuchelně pod širým nebem u kaple sv. Antonína na hřbitově. Byl jsem ustanoven kaplanem v Kostomlatech u Nymburka u pana arciděkana Ferdinanda Šifalda. Zůstal jsem tam pět let. Měl jsem tam hodně práce, pan arciděkan už na tom nebyl zdravotně dobře. Učil jsem několik hodin týdně náboženství i po školách v okolí a plnil všechny povinnosti.

Když jsme se na počátku totality na okrese ptali, jak se budou

financovat opravy kostela, telefonem nám někdo pověděl, že se kostely budou vyhazovat do povětří. V době nastoupivšího církevního tajemníka Zlámala nám nastala tvrdá doba. Pan děkan nedovolil jeho přítele pochovat do hrobu církevním způsobem. Za několik dní nám písemně sdělili, že se zakazuje pro nás protilidový postoj kácet dříví ve farním lese a církevní farní pozemky se vyvlastňují. Pan arciděkan mi nakázal, abych sepsal žádost o ponechání všech pozemků a přečetl ji v neděli z kazatelny. Udělal jsem to a rád. Hned jsem se musel dostavit na četnickou stanicí. Dostal jsem pokutu, ale později stejně došlo na soud, a že musí padnout tvrdší trest. Prokurátor z Prahy mi poradil napsat žádost o milost prezidentovi. Dostal jsem ji, podepsanou Klementem Gottwaldem. Ale za trest jsem musel aslepoň na vojnu.

Rozloučil jsem se a 1. listopadu 1952 jsem ráno po mši svaté odjel do Nymburka, potom do Prahy a nakonec do Jaroměře. Měl jsem potíže s modlitbou breviáře. V hodině volna to nešlo, nakonec jsem se mohl modlit jen v noci na záchodě a tam bylo špatné světlo. Potom jsem byl odvelený do Hradce Králové. Na Vánoce po večeri, věřit tomu dodnes nemůžu, mě zavolal poručík Prokeš: „Matura, vy nejedete na půlnoční? Tady máte propustku, a jestli chce jít někdo s vámi, ať jde, ale v pořádku se vraťte!“ Potom jsem se dostal do Josefova. Tam jsem měl za úkol chlorovat vodu a světili mi starost o ordinaci.

Jaké umístění jste dostal po vojně?

Prvního listopadu 1954 jsem si jel domů pro civil a zároveň za kapitulním vikářem do Litoměřic. Uvažoval jsem i o civilním zaměstnání, ale rodiče pro mě byli vždycky velkou autoritou, a maminka zvlášť. Přála si, abych se dál věnoval duchovní službě. Původně jsem měl jít do Nové Vsi u Liberce, ale nastala změna. V Novém Městě pod Smrkem zatkli patera Martínka, dostal osm let. Byl jsem tam na faře sám. Obešel jsem školy ve Městě, Jin-

dřichovicích, Ludvíkově, Horní Řasnici a Srbské a začal učit náboženství. Děti bylo poměrně dost, byly hodné. Obcházel jsem to všechno pěšky. Za čas ke mně přijel tatínek, vařil a pral. Uklidili jsme spolu kostel a přečkali jednu zimu. Rok nato mě poslal kapitulní vikář Oliva do Světlé pod Ještědem.

Odejel jsem na Světlou, odsloužil mši svatou a za pár dní mně církevní tajemník Hladký zakázal bydlet na faře: „Na Světlé jste se ukázal, teď je třeba domů.“ Na faře bydlela hospodyně, která proti nim pošvala lidi, a oni se jí chtěli zbavit. Bylo to kvůli pateru Jezberovi, kterého farníci tolik chránili, měli ho upřímně rádi. Byl už tenkrát dost starý a oni ho chtěli i zavřít. Odjel jsem k rodičům a až po dvou měsících jsem se mohl do Světlé vrátit a sloužit nedělní mši svatou, ale bydlet jsem musel v Osečné. I tady chodilo hodně dětí na náboženství.

Na Světlé patřilo tenkrát ještě k farnosti asi deset hektarů polností. Větší část měl v nuceném pachtu kostelník Beneš. Tak jsem jim na tom pomáhal.

V začátcích mě farníci neměli moc v oblíbě, mysleli si, že jsem dosazený fízl a budu donášet. Ale později se to zlepšovalo. V tom roce jsem onemocněl, paměť mi vypovídala, mžítka před očima, doktor mi doporučil odjet domů. Byl jsem tam asi tři měsíce a pomalu jsem se rozmluvil a vracela se mi paměť. Řekli mi, že jsem prodělal mrtvici, ale léčení jsem odmítl, musel jsem do Světlé.

Vedení duchovní správy pro mě bylo dost obtížné, zvlášť kázání. Pořád mě zlobila paměť, ale všechno jsem s pomocí Boží překonal. Po nějakém čase jsem začal obden jezdit do Domova důchodců v Českém Dubu a po odchodu patera Havlase jsem dostal do správy Dub, Hlavici a Letárovce. Pořídil jsem si motorku „kejvačku“. Jenže v zimě a motorka, to bylo nemožné, tak jsem si objednal trabanta.

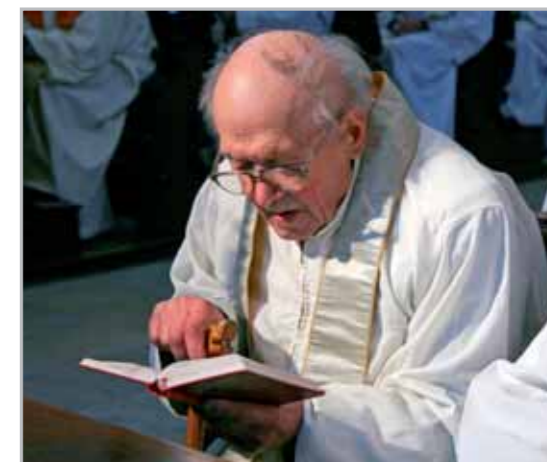
V roce 1970 komunisté velice přitvrdili, žádný ředitel školy vy-

učování náboženství nepovolil. Zbylo víc času na sekání farních luk a sušení. Kosil jsem mnohdy celý den, sušil, odvážel, skládal do stodoly. Na podzim byla řepa, muselo se orat, vláčet. A ve chlívě tři kusy dobytka. Mockrát jsem krávy zapřahal a dělal s nimi na poli. Musely se odvádět dávky.

Po smrti paní kostelnice Benešové, která se o mne starala, vařila mi a prala, se o hospodaření starala jejich dcera a já. Když ta se vdala, prodali dobytek, ornou půdu zatravnil. Koupil jsem si čtyři ovce a berana a nějaké králíky, té trávy by bylo škoda. Teď už mám jen králíky, ale taky s nimi budu končit. Dál mi vaří a pere.

Do Českého Dubu přišel později pater Jaroslav Červinka a mně místo toho přibyla Jitřava, Křížany, Žibřidice, Zdislava a Rynoltice.

V osmdesáti jsem požádal o uvolnění ze správy, už bych to neutáhl. Teď už administruji jenom Světlou a Osečnou. A stejně mám tady papírů, co musím napsat a odevzdat. Mám na to ale počítač a teď k tomu mám skener, a tak je to všechno rychlejší. V Liberci jsem si koupil program na formuláře. Je to ulehčení, než všechno klepat na starém stroji.

V Osečné jsme opravili se starostou kostel za peníze z Evropské unie. I tuhle faru opravili, chtělo by to ještě udělat zevnitř. Tak je pořád co dělat. Mám ve starostovi velkou oporu. Už se na auto moc necítím, tak když potřebuji, odveze mě.

Text a foto Marie Koscelníkové

Maria

člověk naplňující původní Stvořitelův záměr

Návštěva anděla u Marie a jeho zvěst o budoucím poslání pro matku Mesiáše je stěžejním textem, který uvádí výklad významu zvěstovaného Mariina syna. Teologické a duchovní vyjádření Janova evangelia: *A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi ...*, je u Lukáše vyjádřeno prostřednictvím příběhu o návštěvě a rozhovoru anděla s Pannou Marií. Po tom, co anděl Marii zdraví a oslovuje, přičemž Maria pocítí mohutný dotek samotného Hospodina a naplní ji posvátná bázeň, anděl jí ujišťuje, že jeho návštěva povede Marii především k radosti, ne k obavám: *Neboj se, Maria, vždyť jsi našla milost u Boha. Maria je Bohem zbavována obav a úzkostí tváří v tvář budoucím těžkým chvílím a je jí zvěstována plnost radosti. Maria na tuto pobídku reaguje zcela otevřeně a ochotně. To je především znát při její následně návštěvě u příbuzné Alžběty.*

Z tohoto příběhu přímo tryská jášavá radost, kterou je Maria naplněna. Jakoby také nám chtěl tento příběh vštípit: i sebe-těžší situace, je-li Bohem chtěná a požehnaná, nevede k obavám, strachu a zármutku, ale k osvobozující, hluboké radosti. Maria je pro tuto zásadu výmluvným příkladem.

Následně je Maria poučena o svém poslání stát se matkou Mesiáše. Zároveň je zde pro Nový zákon chronologicky poprvé andělem vyloženo, jakou důstojnost bude Mesiáš ve světě ztělesňovat. Bude věčným králem Božího lidu a synem Nejvyššího. Maria se však ptá, jak se to stane. Nežije s mužem, je ve stavu zasnoubení, během něhož byl manželský styk morálně zapovězen. Anděl jí ujišťuje, že Bůh může činit zázraky, není pro něj nic nemožného. A ačkoli andělova odpověď není konkrétním vysvětlením, ale odkazem k odevzdané víře, Maria přijímá. Bůh skrze anděla čeká na toto přitakání, činí se na něm závislý, nenařizuje z pozice moci, ale dává člověku prostor pro svobodné rozhodnutí. A tak Maria tuto poskytnutou svobodu uplatňuje ve prospěch Božích plánů a dává se

Hospodinu plně k dispozici: *Hle, jsem služebnice Páně, staň se mi podle tvého slova.*

Panenská matka krále Mesiáše

*Hle, počneš a porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. Ten bude veliký a bude nazván synem Nejvyššího a Pán Bůh mu dá trůn jeho otce Davida. ... jeho království nebude konce. Mariin život je hluboce svázán s Bohem, od něžška však bude naplněn Bohem zcela jedinečným způsobem. Maria se má stát matkou Mesiáše, věčného krále, který bude zcela výjimečným způsobem Božím synem. Celý rozhovor se točí kolem zázračného, totiž panenského početí syna. Toto tajemství bude znamením výjimečnosti Mariina dítěte. Naplňuje se zde staré Izaiášovo proroctví: *Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel (to je S námi Bůh).**

Panenství jako duchovní ideál nebylo ve starém Izraeli nijak ctěno. Člověk měl ve svém životě naplňovat první Boží příkaz: *Plodte a množte se, ...* Ani pro Mesiáše nebylo uvažováno, že by měl být počat zázrakem, panensky. V Ježíšově době však přeci na půdě Izraele existovalo jedno náboženské společenství, které panenství ctilo a chápalo jako ideál věrnosti Bohu. Byli to tzv. Esénští, kteří však chápali panenství jako nutný stav pro eschatologickou „poslední dobu“ před závěrem dosavadního světa, spravedlivým soudem a nastolením Božího království v novém stvoření. S výhledem na tuto brzkou skutečnost, o jejíž bezprostřední blízkosti byli Esénští přesvědčeni, byla jediným správným způsobem, jak se na tuto převratnou událost připravit, naprostá koncentrace pouze na Boha. Kromě toho by nebylo moudré plodit děti, které by se rodily do tohoto apokalyptického závěru pozemských lidských dějin.

Zdali byla Maria ovlivněna těmito náboženskými mysliteli, či zdali byla již dopředu rozhodnuta i v manželství zachovávat panenství jako znamení naprosté a nerozdělené odevzdanosti Bohu, o tom z textu jednoznačnou odpověď nevyčteme. Nicméně zvěstování je jistě silným impulzem pro život v ideálu panenství, navzdory židovskému tradičnímu náboženskému smýšlení.

Kromě toho zde v naplnění Izaiášova proroctví je určitá obtíž. V hebrejském originálu totiž ve zmíněném citátu nestojí „panna“, což by se řeklo „betúlá“, ale mladá dívka „almá“. Překlad Písma do řečtiny, tzv. Septuaginta (LXX), však tento pojem „mladá dívka“ překládá namísto řeckého ekvivalentu „neaniská“ slovem „parthenos“, což je „panna“. Nedokážeme již přesně určit, proč byl pro překlad tento posun ve významu učiněn, snad z důvodů ovlivnění helenistickou kulturou, ve které překlad vznikl. V každém případě to však pro křesťany, kteří četli jako neznalí hebrejštiny Písmo výlučně v řečtině, byla vítaná starozákonní prorocká předpověď o panenství matky Mesiáše.

Křesťané samozřejmě chápali tento posun ve významu v řeckém překladu, který byl vytvářen staletí před příchodem Krista, jako dílo Boží prozřetelnosti, která byla naplněna v panenství Marie, matky Pána. Maria je vybíduta, aby dala svému dítěti jméno Ježíš. I v tom se naplňuje Izaiášovo proroctví o Immanueli. Ježíš znamená „Hospodin je spása“, Immanuel „Bůh s námi“. Tedy téměř identické vyjádření. Že dává dítěti jméno matka a ne otec, to na jedné straně zdůrazňuje Mariino panenství – Ježíš není synem Josefa – ale zároveň odkazuje ke starší izraelské praxi, kdy bylo jméno dítěti vybíráno a udělováno matkou. Vzpomeňme na syny Jakubových manželek, či na narození Samuela, jemuž dává jeho dosud neplodná matka Chaná jméno s odkazem na jeho význam „vyslyšel Bůh“. Mariin syn bude davidovským věčným králem, což nás opět odkazuje na staré zaslíbení králi Davidovi, který je Bohem zadržen v úmyslu vystavět mu chrám, neboť na jeho rukou lpí krev z neustálých bojů pro ochranu a expanzi království: *... dám po tobě povstat tvému potomku, který vzejde z tvého lůna, a upevním jeho království. Ten vybuduje dům pro mé jméno a já upevním jeho královský trůn navěky. Já mu budu Otcem a on mi bude synem.*

Toto proroctví bylo velice oblíbené, i když ne vždy správně chápáno v náboženských dějinách Božího lidu. V Ježíšově době bylo oblíbené zcela výjimečně. Ježíš však nebude toto proroctví naplňovat v aktuálních politicko-vojenských touhách některých radikálních náboženských skupin židovstva své doby, ale spíše v intencích Izaiášových výkladů, kdy Mesiáš-král bude tichý, bude prosazovat smíření a pokoj, bude Hospodinovým věrným služebníkem, který na sebe bude ochotně přijímat i těžké oběti pro dosažení prosazení lásky a pokoje v lidské společnosti. Alespoň jedno z těchto krásných prorockých předpovědí: *Neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn, na jehož rame-ni spočine vláda, a bude mu dáno jméno: „Divuplný rádce, Božský bohatýr; Otec věčnosti, Vládce pokoje.“ Jeho vladařství se rozšíří a pokoj bez konce spočine na trůně Davidově a na jeho království.*

Maria při zvěstování vystupuje jako člověk, který naplňuje původní záměr Stvořitele: mít v člověku svůj věrný obraz a podobnost. Člověk se má podle zprávy o stvoření stát Božím přítelem, má být jeho dítětem, má napodobovat Boží jednání především v praxi lásky, služby, šíření pokoje. Člověk se však ve své vzpouře proti Bohu stále znovu zpronevřuje tomuto svému jedinečnému poslání. Maria se však k němu pokorně, oddaně a radostně vrací a nebývalým způsobem je naplňuje. Nikdy nesmí být chápána samostatně, odděleně od svého Syna a od Boha. Maria je hodna úcty výlučně ve svém hlubokém a věrném spojení s Bohem a jeho Synem. Tam je její důstojnost, velikost a úctyhodnost. Tam je též její výchovné poslání pro křesťany.

R.D. Jiří Voleský

Joseph - Murrillo, r. 1680

Matka Boží od Albrechta Dürera, r. 1495

Varhany v bazilice Panny Marie Sedmibolestné v Bohosudově

Varhany v bazilice Panny Marie Sedmibolestné v Bohosudově nutně potřebují opravit. Nástroj, dosud radikálně neopravený, postavila na počátku 20. století varhanářská firma Heinrich Schiffner z Prahy. Skrývá se v krásné barokní skříni varhan a nahrazuje původní barokní nástroj od Tomáše Schwarze z roku 1734.

Stávající varhany mají 28 rejstříků rozdělených do dvou manuálů a pedálu. Jejich zvuk přitahuje i dnes mnoho posluchačů. Pro tento nástroj zkomponoval skladatel Miloš Bok svou Missu solemnis, jež byla v Bohosudově i nahrána. A za doprovodu našich varhan rovněž několik let diriguje Rybovu mši vánoční.

Nástroj však potřebuje nutnou opravu, aby varhany mohly i v budoucnosti doprovázet církevní obřady a těšit zájemce o chránovou hudbu. Děti, které navštěvují pěvecké soubory Juvenes a Berušky, působící při Biskupském gymnáziu a Základní škole Bohosudov, přišly s iniciativou benefičních koncertů, jejichž výtěžek by šel na konto určené na opravu tohoto nástroje. Tak se jim podařilo nashromáždit částku 14 000 Kč, což je jedna tisícina potřebné částky. Prodej CD, které bylo nahráno při jiném koncertě, také přispěje na opravu varhan.

Hledáme stále nějaký způsob, abychom získali potřebné prostředky, s nimiž bychom mohli požádat o grant na záchranu varhan. V poslední době nás napadla myšlenka, kterou bychom rádi uskutečnili: patronát nad písňalami, kdy by zájemci sponzorovali opravu konkrétní písňaly. Uvidíme, zda se to podaří.

Pro sponzorské dary byl zřízen i transparentní účet, který zřídila farnost Bohosudov. Číslo účtu je: 5028890001/5500.

Jiří Breu, jáhen Bohosudov

Úmysly apoštolátu modlitby na rok 2011

Svatý otec vyhlásil na každý měsíc letošního roku úmysly k modlitbě za potřeby církve a za misi. Čeští a moravští biskupové k nim přidali třetí úmysl za církev a obyvatele v České republice.

Červenec

1. Aby křesťané přispívali ke zmírnění materiálního a duchovního utrpení nemocných s AIDS, zvláště v nejhudších zemích.
2. Za řeholníky a řeholnice v misiích, aby byli svědky evangelijní radosti a živými znamením Kristovy lásky.
3. Za pokřtěné, kteří žijí ve vlažném vztahu k Bohu a církvi, aby objevovali, co to znamená „stát se živými kameny pro duchovní chrám, rodem vyvoleným a svatým lidem, který patří Bohu jako vlastnictví“.

www.cirkev.cz

KATECHEZE

Vedoucí diecézních katechetických center z celé České republiky, jejich nejbližší spolupracovníci, zástupci katechetické sekce ČBK a teologických fakult se sešli ve dnech 31. května a 1. června 2011 v Diecézním domě kardinála Trochty v Litoměřicích, aby prodiskutovali téma týkající se katecheze ve farnostech. Setkání se rovněž zúčastnil litoměřický biskup Mons. Jan Baxant, předseda komise pro katolickou výchovu při ČBK.

Vedoucí katechetických center jednali v Litoměřicích

Pracovní skupina jedná na svých schůzkách o katechezi a výuce náboženství i aktivitách ve školách, k nimž katechetická centra poskytují metodickou podporu a formaci katechetů a učitelů náboženství. Na svém v pořadí již osmém pracovním jednání, které se tentokrát konalo v Litoměřicích, se zabývala různými typy katecheze ve farnostech - od katecheze dospělých přes lidi zajímavější se o křesťanství a žádající o křest až po děti, předškolní děti a jejich rodiče.

„Tato jednání slouží k tomu, abychom prodiskutovali důležité témata, která se týkají katecheze ve farnostech, výuky náboženství a, řekněme, prvoevangelizačního působení ve školách, a abychom formulovali vizi, k čemu by měla práce ve farnostech i v diecézních katechetických centrech směřovat, co je pro nás ideálem a jaké k němu vedoucí cesty v podmínkách České republiky,“ řekla ThLic. Ing. Marie Zimmermannová, vedoucí Katechetického a pedagogického centra Biskupství královéhradeckého.

Podklady z těchto jednání, dále doplněné na základě konzultací v jednotlivých diecézích a ve spolupráci s teologickými fakultami, poslouží pro vytvoření nového dokumentu o katechezi v České republice. Ten je iniciativou vzešlou z jednání komise pro katolickou výchovu při ČBK a má nahradit katechetickou směrnici z roku 1994. Dokončen by měl být do dvou let - k výročí sv. Cyrila a Metoděje v roce 2013.

Příští setkání této pracovní skupiny bude probíhat v listopadu letošního roku v Českých Budějovicích.

Jana Michálková

Otázka pro R.D. Radka Jurnečku, libereckého arciděkana a vedoucího diecézního katechetického centra

Jak získávat v naší diecézi děti pro výuku náboženství a katechezi?

Tato otázka si zaslouží širší pojednání, přesto se budu snažit jen nastínit v několika glosách, jak lze dosáhnout zájmu o poznání křesťanství v dnešní době u dětí.

K prvnímu svatému přijímání

v litoměřické diecézi přistoupilo

v roce 2008 - 193,
v roce 2009 - 167,
a v roce 2010 - 187

prvokomunikantů.

Nejdříve bych jen v několika větách naznačil možnosti, jak oslovit děti nevěřící. V současné době je jednou z možností vstupovat do škol v rámci

vzdělávacích programů, zvláště před křesťanskými svátky - Velikonoce, Vánoce. Metodika, jak tyto vstupy připravit a vést, již existuje. Chceme na toto téma připravit seminář určený pro všechny katechety, kněze a další zájemce. Tato činnost již po několika letech úspěšně probíhá v sousední královéhradecké diecézi. Chtěli bychom proto v naší diecézi uspořádat celodenní setkání, na něž bychom naše kolegy pozvali, aby se s námi podělili o své zkušenosti.

Další možností - více náročnou - je práce s dětmi „z ulice“, které se bezprizorně potulují po ulicích a „zabíjejí“ svůj volný čas. Těmto dětem je dobré nabídnout volnočasové aktivi-

ty, do kterých je nutné nejprve vložit základní etické postoje, které jsou základem křesťanství, a po čase se snažit vhodnou formou do nich více vkládat celé učení církve.

Specifickou součástí jsou vstupy do dětských domovů, které jsou samostatnou kapitolou. Po dohodě s vedením domova je možné utvářet volnočasové aktivity s podobným vedením jako u „dětí z ulice“. Je to činnost, kdy člověk za sebou nevidí mnohdy žádné plody, ale nikdo z nás neví, co v těchto dětech zůstane pro dospělost a co bude nosné pro utváření jejich života; třeba i principy, které jsme do nich vkládali a oni je podle prvního zdání odmítali.

A jak oslovit děti z věřících rodin? I to je mnohdy velká potíž, jelikož stejně jako děti z nevěřících rodin mají tyto děti mnoho zálib a zájmových kroužků a setkání „v náboženství“ je někdy až tím posledním, co rodiče, i když věřící, pro své děti vyhledávají. Aby se tomuto nešvaru předešlo, je dobré již na konci školního roku oznámit den a čas, kdy se bude v příštím školním roce náboženství vy-

učovat, aby rodiče mohli vzít tento termín v úvahu. Ale zpět k možnostem, jak předávat pravdy víry dětem z věřících rodin.

Na tomto předávání víry se podílí vždy současně několik subjektů - rodiče a rodina jako celek, katecheta, duchovní správce a farnost jako místní společenství.

V rodině člověk prožívá to, čemu říkáme „domov“, proto je dobré a moudré, aby v tomto místě dítě za-

žilo nejen životní vzor rodičů, ale i setkání s Kristem v podobě společné rodinné modlitby i společných rozhovorů o Bohu i o prožívání víry v životě jednotlivých členů rodiny.

Nedílnou součástí předávání víry je jistě i setkávání dětí z farnosti nebo

nějakého farního obvodu. Pro děti je lepší, když se mohou setkávat i s dalšími svými vrstevníky, proto tam, kde je dětí velmi málo, je dobré, aby se sjely do jednoho místa, kde pro ně bude připravené zázemí - místnost prosvětlená lidmi, kteří je pravdivě přivítají.

Dalšími důležitými osobami pro předávání víry u dětí jsou místní duchovní správci, stejně jako katecheté. I oni by na prvním místě měli být lidmi, jejichž způsob života se stane pro děti příkladem, a až na druhém místě je předávání znalostí.

Je také dobré, aby se děti mohly aktivně účastnit slavení mše svaté, což pro ně znamená, že patří do celého farního společenství a jsou jeho nedílnou součástí (např. přímluvy, přinášení obětí darů, apod.).

Bývá dobrým zvykem připravovat pro děti z našich farností letní tábory. Kde je dětí málo, stálo by za zvážení, zda by se nemohl připravit například celovikariátní tábor či jiné, byť jen sobotní aktivity, na nichž by se mohli podílet i další lidé z řad farníků.

Vím, že je těžké zapálit farníky pro práci s dětmi, ale veškeré úsilí této

činnosti, se vrací v podobě nového života farností.

Dovolil jsem si zde nastínit jen několik drobných námětů, jak předávat víru dětem jak z nevěřícího, tak z věřícího prostředí. Jistě se mi nepovedlo, a ani to snad není v silách jednoho člověka, popsat či nastínit veškeré aktivity, které je možné s dětmi konat. Samostatné zastavení by si zasloužily i děti navštěvující církevní školy, kde se preferuje výuka náboženství, a ne katecheze. Ale o tom třeba zase příště.

Ptala se Jana Michálková

Výuka náboženství a příprava dětí k prvnímu svatému přijímání

Zeptali jsme se katechetky Mgr. Kateřiny Kroupové

Kolik dětí jste připravovala?

Náboženství vyučuji už několik let v DDKT v Litoměřicích a chvíli i v Bohušovicích. V tomto školním roce jsem měla skupinku dvanácti dětí, z toho se sedm připravovalo ke svátostem. Byly to děti od první do třetí třídy. V minulých letech to bylo zhruba kolem dvaceti dětí z farností Litoměřice, Bohušovice a Terežín.

Jakým způsobem vyučujete?

V posledních letech ráda používám metodiku vydané ostravsko-opavským katechetickým centrem. Děti si neosvojují pouze znalosti, ale také vytvářejí vztahy - k lidem, k přírodě a hlavně k Bohu. S pomocí různých druhů výtvarného materiálu uvádím děti do náboženské řeči symbolů, pomocí nichž se učí chápat smysl svátostí. Konkrétně používám barevné bavlněné šátky, skleněné kamínky, přírodniny, svíčky... Je to metoda poněkud náročnější na přípravu. Také je důležité, aby děti při společné práci respektovaly určitá pravidla, například že nesmějí kamarádovi ve společném obraze nic opravovat atd.

Spolupracují s Vámi rodiče?

Ano, rodiče se snažím do přípravy zapojit. Měli jsme několik společných setkání rodičů s dětmi a bylo to vždy velmi povzbuzivé pro všechny zúčastněné. Rodiče mají přece hlavní zodpovědnost za křesťanskou výchovu svých dětí. Pokud jde o vztah k Bohu, velmi se na něm podílí, co prožívá dítě ve vlastní rodině. Asi to teď trochu zjednodušuji, ale například to, jak rodina prožívá společenství doma u stolu, se odráží na tom, jak dítě prožívá společenství kolem obětního stolu při mši svaté. Musím konstatovat, že spolupráce s rodiči byla velmi milá a smysluplná.

Velký důraz je kladen na společné slavení. Takže první svátost smíření neproběhla tak, že bychom děti nahnali do zpovědnice a šli domů. Sešli jsme se v kostele, často i celé rodiny prvokomunikantů, společně jsme opět vytvo-

řili obraz domu, který navazoval na naši předchozí přípravu, a opět pomocí symbolů děti intenzivněji prožily dar odpustění, když z domu odstranily kámen, symbol jejich hříchu, a nahradily ho hořící svíčkou, symbolem čistého srdce. Každému, kdo se vracel od svátosti smíření s čistým srdcem, jsme zazpívali písničku. V závěru slavnosti jsme se opět shromáždili kolem domu, nyní již zářícího světlem svíček, ke společné modlitbě.

Jak v dnešní počítačové době, kdy mají děti plno kroužků, je k výuce náboženství přilákat?

Já s tím nemám problém, vždycky jsem měla dost dětí. Myslím, že je náboženství bavilo, možná i právě proto, že při zážitkové metodě nemusejí sedět v lavicích, poslouchat a učit se. Přiznám se, že nijak netrvám na tom, aby měly kdovíjaké znalosti. Vím, že by se mnou asi leckdo nesouhlasil, ale v podmínkách naší diecéze považuji za prioritní to, že se děti setkávají, že vytvářejí společenství, ve kterém se cítí dobře, a jednou budou, doufám, vzpomínat na to, že jim na náboženství bylo hezky.

Dříve jsem učila několik hodin týdně, ale dnes, kdy bydlím mimo Litoměřice a mám vlastní velkou rodinu, je to pro mne dost náročné časově i finančně.

První svaté přijímání v Litoměřicích. Děti s J.M. can. Józefem Szeligou.

Samozřejmě se stává, že děti (nebo rodiče?) dají přednost jinému kroužku. Někteří rodiče jsou aktivní, když chtějí děti připravit k prvnímu svatému přijímání, a potom jejich zájem upadá.

Ptala se Marie Koscelníková

Liberec

V pátek 27. května 2011 při evropské Noci kostelů se také v Liberci otevřela většina kostelů. V kostele sv. Antonína Velikého probíhal až do půlnoci pestrý program. Zavítalo sem přes šest set lidí. Program začínal v 18 hodin, kdy zvony svolávaly ke mši svaté. Celebroval ji generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav Příbyl CSsR.

Ohlédnutí za Nocí kostelů 2011

Litoměřická diecéze: 136 otevřených kostelů, kaplí a modliteben, více než 23 tisíc návštěvnických vstupů

Po mši svaté nabídl kostel svůj prostor dětem. Ty plnily různé úkoly: pomocí balónku, který stoupal až vysoko do klenby, a délky jeho provázku měřily výšku kostela, pomocí puzzle skládaly oltáře, barevná vitrážová okna či sochy kostela. Vitráže oken se svatými jim také byly předlohou pro obrázky malované na skle. Podle fotografií rovněž hledaly drobné detaily v kostele a některé hledání dalo práci i rodičům, kteří jim s úkoly vydatně pomáhali. Děti si jako odměnu za splněný úkol odnášely domů obrázky, balónky a sladkosti.

lovský nástroj. A aby nebylo hudby málo, v nabídce byl i koncert studentů konzervatoří, kteří sice pocházejí z Liberce, ale studují daleko. Na Noci kostelů se nám sešli studenti z Pardubic, Budějovic a Prahy. My jsme jim dali možnost koncertovat v rodném městě, a ukázat tak svým učitelům, kamarádům a blízkým své hudební umění. Rádi bychom v této nabídce pokračovali každoročně.

Po celý večer byla návštěvníkům nabízena ochutnávka mešních vín, a to v přílehlém Karmelitánském knihkupectví, které bylo až do půlnoci otevřeno.

Na závěr večera proběhlo v kostele povídání o vyobrazených světících a konečná modlitba za prosby a úmysly, které návštěvníci v průběhu celého večera vkládali do připraveného košíku a za které zapalovali u oltáře svíčky. Kéž mnozí, kdo našli ten večer cestu do kostela, najdou svou cestu i k Bohu.

Hana Formáčková, Liberec

Dlouhý Most

Poté, co jsem poprvé zaslechla název akce Noc kostelů, mě bezděčně napadlo, že noc strávená v osamělém tmavém a chladném chrámě nemusí být úplně nutně pro každého tou nejprjemnější představou. Ti z vás, kteří se ale Noci kostelů sami zúčastnili – a měli jsme k tomu letos příležitost už podruhé, mají však jistě zcela jinou zkušenost.

Ani my na Dlouhém Mostě jsme se této zajímavé akce už letos tolik nebáli a nepropadali jsme panice, jak všechno zvládneme a zda do našeho kostelíčku vůbec někdo během večera zavítá. Po dobrých zkušenostech z prvního ročníku jsme se na Noc s velkým „N“ moc těšili a s chutí připravovali program, který by přilákal i ty, kteří do kostela normálně moc nechodí.

Večer jsme zahájili programem pro děti, které se západem absolvovaly soutěžní prohlídkou interiéru kostela, za kterou také byly náležitě sladce odměněny. Líbilo se i malé divadelní představení na motivy Exupéryho Malého prince, společně jsme kreslili beránky a nakonec nás pan administrátor naučil správně rozdělovat kadidlo, z jehož vonného dýmu se

k našemu překvapení na pár minut vynořil i náš litoměřický generální vikář Stanislav.

Náš dlouhomostecký kostelík se toho večera téměř zcela zaplnil ještě dvakrát, to když za varhanního doprovodu pana Jiřího Ceé zazpívala sopránistka Iveta Hejduková, známá tvář z televizní soutěže Česko má talent, a nakonec pak po společné modlitbě v pozdním večeru naslouchali soustředění posluchači hudbě Wolfganga Amadea Mozarta, jehož byt pouze reprodukováno Requiem v zhasnutém kostele při svitu svíček nabízelo možnost ztišit se a třeba se i usebrat v osobní modlitbě. Vpředu na schodech oltáře zářil do tmy kříž utvořený čajovými svíčkami, které po celý večer lidé zapalovali jako symbol osobních prosb a modliteb za sebe i za své blízké.

Noc se oproti plánovanému závěru ve 23 hodin téměř o hodinu protáhla a my byli šťastní, že si lidé cestu do kostela našli a že se sem snad budou i při jiných příležitostech znovu vracet.

Martina Olekšáková, Dlouhý Most

Osek

V pátek 27. května 2011 se konala v klášterním kostele Nanebevzetí Panny Marie v Oseku první Noc kostelů. Program byl koncipován tak, aby se v něm snoubila cisterciácká spiritualita a její prezentace formou záživného sdělení a promítnutí do života spolu s doprovodným programem pro širokou veřejnost.

Noc kostelů byla zahájena v 18 hodin zvoněním velkých zvonů, které upozorňovaly obyvatele města na to, že se děje něco zvláštního, a poté zapálením svíce s následnou „Modlitbou při rozsvěcení svíce“ a modlitbou Otčenáš v kostele.

Program představil MVDr. Jindřich Koska, předseda českého spolku přátel kláštera, který promluvil v průběhu večera několikrát. Zmínil minulost, současnost i budoucnost oseckého cisterciáckého kláštera a provázel přítomné večerem. Český spolek přátel se v současné době stará o chod kláštera.

P. Benno Beneš SDB, osecký rodák, přednesl poselství Bible, promluvil o kulturně-duchovním dědictví kláštera a pak už následovala netradiční prohlídka klášterních prostor za svitu svíček, podmalovaná cisterciáckými chorály. Výjimečně byl pro návštěv-

níky otevřen i refektář – jídelna mnišů. Po skončení prohlídky očekávala v kostele všechny přítomné opravdová lahůdka - hudba velkých varhan se zpěvem gregoriánského chorálu, který přednesl další osecký rodák, pan Jan Zástěra se svými přáteli.

Dostali jsme, a povedlo se nám také vypůjčit, několik krejčovských panen (dárcům i všem, kteří nám panen zapůjčili, srdečně děkujeme), které jsme oblékli do krásných barokních ornátů z 18. století a které budou tvořit stálou výstavu v klášterním kostele až do konce měsíce srpna. Jedna figurína je oblečena do mnišské kutny, takže návštěvníci viděli „pravého“ cisterciáckého mnicha.

Celý program prolínaly modlitby, ztišení a meditace. Účast veřejnosti byla překvapující – v průběhu večera prošlo kostelem na 350 návštěvníků.

Srdečně děkujeme všem, kdo se na přípravě podíleli, zvláště pracovním Informačním centra Osek a dobrovolným pomocníkům z řad farníků.

Těšíme se na vaše podněty a návrhy k programu Noci kostelů 2012.

Jana Máčková, Osek

Dubí

Kostel Panny Marie v Dubí se v letošním roce připojil k mezinárodnímu projektu Noc kostelů. Večer byl zahájen v 18 hodin vyzváněním zvonů, přítomné návštěvníky následně přivítal starosta města Ing. Petr Pípal a zástupce církve Mgr. Jiří Breu. Po úvodním koncertu tria Musica Dolce Vita se během večera návštěvníci seznámili s historií tohoto kos-

tela, ukázkou liturgických předmětů a rouch. Velký zájem byl o prohlídku

krypty. Večer byl zakončen ve 23 hodin meditací s následným pozhnáním. Zájem veřejnosti byl velký. Projektu se v Dubí jistě rádi zúčastníme i příští rok.

Anna Gürtlerová, Dubí

Vilémov

V našem slavnostně vyzdobeném kostelíku jsme zahajovali Noc kostelů muzicírováním několika členek sboru. Těšili jsme se na toto zpívání kánonů, Taizé zpěvů a písní z Cantate. Pak proběhla Škola Božího slova připravená paterem Jackem. Čas na rozjímání byl asi zbytečný vzhledem k tomu, že nebyl ten správný klid. Venku se bavili lidé a pobíhaly děti – nemohly se dočkat svého vystoupení. Po Škole Božího slova zaznělo ještě několik netradičních duchovních písní a pak už nastoupily děti ze základní školy se svým pásmem o založení kostela a objevení léčivého pramene. Vyprávěly o statečném a zbožném hraběti Leopoldovi, o vdově Anně Grohmannové, kterou vyléčila voda ze studánky, o medvědovi, který utekl z medvědária na Hohensteinu... Zajímavé pásmo děti přednesly dvakrát a mezi svými vystoupeními se byly podívat u varhan a zkusily na ně zahrát. Bylo to pro ně nové a zajímavé. V té době přijel znovu pater Jacek, tentokrát připraven k „neformálnímu rozhovoru“, které s některými návštěvníky opravdu vedl. A to už dorazil náš improvizátor na varhany, jinak student pražské AMU v oboru klavír Filip Hořínek, který rozezvůčel vilémovské varhany úplně jiným způsobem, než jsou zvyklí

účastníci nedělních bohoslužeb. Filip musel rozdávat podpisy fanynkám, které na něj čekaly pod schodištěm z kůru. Na varhanní improvizace navazovalo vystoupení Vilémovského chrámového sboru, na které mnozí posluchači čekali a které se stalo důstojnou tečkou za Nocí kostelů ve Vilémově.

Petra Petrášová, Vilémov

Jítava

Obec Jítava má necelých čtyři sta obyvatel. Farní kostel je zasvěcen svatému Pankráci, spadá pod duchovní správu bratří dominikánů z Jablonného, hmotnou správu zajišťuje administrátorka farnosti, paní Ludmila Holčíková. Mše svaté se zde konají každou druhou a čtvrtou nedělí v měsíci.

Noc kostelů se zde letos konala poprvé. A určitě ne naposledy. Návštěvnost předčila veškerá očekávání. Kromě farníků přišla z obce především ta mladší generace, dále ti, kteří se nově přistěhovali, chalupáři a poutníci Noci kostelů. Nejméně byli zastoupeni „starousedlíci“ (rozměň přistěhovalí po roce 1945).

Programu vévodily především koncerty a hudební vystoupení, a to jak místních hudebníků, tak libereckého pěveckého sboru Ještěd. I starousedlíci se zájmem vyslechli krátkou přednášku o dějinách obce a kostela. Konečně, největšímu zájmu se těšil právě místní pan kronikář s obecními kronikami, které začínají již v 19. století, a výstava fotografií obce z roku 1965 (a dříve), které laskavě poskytli němečtí rodáci odsunutí po roce 1945. K příležitosti Noci kostelů byly také pořízeny kopie důležitých zápisů z farní kroniky.

Ve volném čase si bylo možné projít kostel s průvodcem. Z depozitářů jsme vyndali zajímavé bohoslužebné náčiní a roucha, celá prohlídka pak byla komponována na téma „Sedm svátostí církve“. Nejen pro unavené návštěvníky, ale i účastníky bylo připraveno pohoštění na faře.

Viktor Houdek, Ústí nad Labem

Dolní Poustevna

Noc kostelů v Dolní Poustevně proběhla v kostele Archanděla Michaela. Po úvodním slovu pana starosty vystoupily se svým programem Berušky, pěvecký kroužek místní základní školy. Ty pak vystřídal žáci a učitelé školy G. Pelechové, kteří ve svém

Následující program byl zaměřen na zvědavé návštěvníky. Nabídl jim podrobný výklad o historii kostela. Odborný výklad si mohli vyslechnout i ve vedlejší kostele Nalezání svatého Kříže, kam zavítalo kolem dvou set zájemců. Součástí prohlídky u sv. Antonína byla ukáзка funkce a ovládání varhan. Někteří si mohli sami vyzkoušet hraní na tento krás-

představení Semínka nastavili zrcadlo nám všem, kdo máme děti rádi, ale kvůli práci a shonu jim to občas zapomínáme dát najevo. V prostoru před kostelem jsme zhlédli irský tanec a pak už se kostel proměnil v místo tvoření a objevování. Děti si ve výtvarné dílně vybarvovaly omalovánky, vyráběly andělíčky, vitrážová okna, skládaly kostel z puzzlí a zdobily kostelíčky ze slaneho těsta, které pro účastníky Noci kostelů připravili v dílně M. Otáhal. Společnými silami jsme postavili kostelíky z kostek cukru, po rozsvícení svíček v nich se pak linula příjemná vůně karamelu celým okolím. Na všechny velké i malé zájemce čekala zajímavá prohlídka kůru a prostor kostelní půdy, kterou na jedničku zvládl průvodce Aleš Leksa.

Využili jsme příležitosti i k tomu, aby také návštěvníci, kteří běžně do kostela nezavítají, poznali jeho hlavní částí a význam. Po kostele byly umístěny cedulky s označením, na zájemce čekaly pracovní listy, které je motivovaly k pátrání.

O zajímavé hudební zakončení akce se postaral Vilémovský chrámový

sbor, který do kostela přilákal další zájemce. O hudební doprovod Berušek i sboru a vytvoření příjemné pohody po celý večer se postarala hrou na klávesy Denisa Fišerová.

Odhadujeme, že během tří hodin, kdy byl kostel otevřen, jej navštívilo sto až sto třicet lidí.

Radka Kreibichová, Dolní Poustevna

Hospic sv. Štěpána

V letošním roce se do Noci kostelů zapojilo i naše zařízení se svojí kaplí, zasvěcenou sv. Štěpánu. Rozhodli jsme se směřovat program nejen na „běžné“ návštěvníky, ale také na děti, kterých se za normálních okolností do hospice moc nedostane. Žertovně sportovní zápolení, které jsme pro děti od 6 do 12 let připravili, bylo nezvyklé nejen místem konání, ale také svými disciplínami, které dětem měly ukázat, jak se cítí nemocný člověk, který nevidí, nemůže chodit, psát či ztrácí rovnováhu.

Děti se před hospicem začaly scházet už po půl šesté, ač byl začátek avizován na šestou. A v šest hodin začala doslova smršť, a to nejen dětí v dané věkové hranici, ale také malých, kte-

ré se batolily a motaly do cesty větším, nechávaly se vozit invalidním vozíkem a na konci se samozřejmě také dožadovaly zasloužené odměny. Příští rok musíme do programu zapojit více pomocníků; přišlo totiž na padesát malých soutěžících!

Večerní program byl směřován spíše na dospělé návštěvníky. Nabídl koncert vokálního dívčího kvartetu Modrý čtyřlístek, který účastníky provedl nejen taji staré hudby, ale nabídl i krátký pohled do vlastní tvorby. Po koncertu promluvil Mgr. et Mgr. Vít Pelc o kostelní módě a jejím historickém vývoji; povídání bylo doplněno vlastnoručně vyrobenými kresbami jednotlivých modelů a typů liturgických oděvů. Možnosti občerstvení a osvěžení v našem obchůdku využily desítky lidí.

Celková účast kolem tří stovek lidí nás mile překvapila a potěšila, a tak se těšíme na další ročník Noci kostelů, do něhož se opět rádi zapojíme.

Dagmar Pelcová, Litoměřice

Některé z příspěvků byly redakčně upraveny.

Více na www.dltm.cz/noc-kostelu-2011

zdravotní oblasti, pomoci do zahraničí, humanitární pomoci až po sbírkové akce.

Zjednodušeně se dá říci, že pomáhá prostě všude tam, kde jsou lidé v nouzi. Samozřejmě vše záleží také na našich možnostech.

Daří se Charitě pokrýt celé území litoměřické diecéze?

Zdaleka nepůsobíme na území celé diecéze, jelikož v mnoha místech nemáme dostatek vhodných spolupracovníků, kteří by se ztotožnili s posláním Charity jako křesťanské organizace. Charita by však měla být součástí každé farnosti.

V současné době působí na území litoměřické diecéze kromě DCH Litoměřice 10 profesionálních OCH nebo FCH a 14 dobrovolných OCH nebo FCH, které zaměstnávají více než 500 osob. O činnosti Charity svědčí také rozpočet Charity v litoměřické diecézi, který byl například v roce 2009 téměř 150 milionů korun.

Z mapy Charity ČR vyplývá, že hustota Charit například v brněnské diecézi je mnohem vyšší než v diecézi litoměřické. V čem vidíte příčinu? Na severu Čech snad není taková potřeba charitní pomoci?

Začnu tou druhou otázkou. Naopak, v této oblasti je mnohem větší potřeba charitní pomoci, jelikož je to území s vysokou nezaměstnaností a s nejvyšším počtem obyvatel bez kvalifikace, nebo s nízkou kvalifikací.

Příčinu vidím především v počtu aktivních věřících a zde bych se obrátila do minulosti. Po 2. světové válce bylo vysídleno původní německé obyvatelstvo, které bylo především katolického vyznání. Farnosti byly vylištěny a noví osídlenci byli z větší části lidé nevěřící. Vzhledem k tomu, že vznik Charit vychází hlavně z aktivit farností, nedostatek vidím především v malém počtu věřících obyvatelstva.

Jaké jsou hlavní aktivity Charity v litoměřické diecézi?

Charita se zaměřuje na sociální potřeby v místech svého působení. Vzhledem k tomu, že v některých lokalitách je vysoká nezaměstnanost a s tím spojená kriminalita, je zde silně ohrožena skupina dětí a mládeže, kterým se Charita věnuje ve svých nízkoprahových zařízeních a terénních službách.

Dále provozujeme různé typy služeb pro seniory, bezdomovce, matky v tísní, cizince a uprchlíky a podobně.

Proč se zaměřujete právě na tyto oblasti? Pracujete také například s mentálně postiženými lidmi?

Jak jsem již zmínila, vybrané oblasti vycházejí z aktuálních potřeb. Co se týká mentálně postižených, vyloženě projekty pro ně nemáme, ale pracují v chráněných dílnách a jsou klienty v některých našich zařízeních, například v Domově sv. Máří Magdaleny v Jiřetíně pod Jedlovou.

Jak zjišťujete, v jaké oblasti je jaká služba potřeba?

Charita spolupracuje na tvorbě komunitních plánů v místech svého působení a na základě těchto podkladů zjišťuje, jaké služby a pro které skupiny obyvatelstva chybí.

Co se teď konkrétně v DCH Litoměřice děje neaktuálněji?

Jelikož DCH Litoměřice letos slaví 20 let od svého vzniku, v současné době připravujeme akci „Dvacet let Charity v litoměřické diecézi.“

Co považujete za nejvýznamnější akci Charity vůbec?

To se těžko hodnotí. Všechny akce a aktivity ve prospěch potřebných jsou významné.

Takovou významnou akcí, která nemá v České republice obdoby, je Tříkrálová sbírka. V letošním roce vynesla přibližně 72 milionů korun.

DCH Litoměřice působí pouze na území České republiky?

Já bych to trochu opravila. DCH Litoměřice působí na území litoměřické diecéze, ale humanitární rozvojové projekty realizujeme také v zahraničí, a to na Slovensku a v Mongolsku, kde se věnujeme především dětem.

Co nového DCH Litoměřice připravuje?

Charity rozšiřují a také zkvalitňují stávající služby. Letošní rok je rokem dobrovolníků, což je pro nás impulsem více se zaměřit na získávání dobrovolníků a práci s nimi. Na tomto poli je třeba ještě hodně pracovat, jelikož dobrovolníci jsou v Charitě nepostradatelní.

Co se týká zahraničí, připravujeme projekt ve spolupráci se salesiány v Mongolsku, kde se budou moci zájemci ze strany sponzorů a farností z celé České republiky aktivně zapojit a podpořit vzdělání konkrétního dítěte v Mongolsku.

Kde získává Charita peníze?

Dá se říci, že všechny naše projekty mají vícezdrojové financování, to znamená z rozpočtů státní správy, obcí, nadací, od zahraničních partnerů, EU, z vlastních zdrojů, sbírek a podobně.

Bez aktivní spolupráce na všech možných úrovních, to znamená především se státní správou, si práci Charity nedovedu představit.

Z činnosti Charity je zřejmé, že pomáháte lidem, kteří jsou tzv. na dně. Děláte také něco pro to, aby se lidé na toto dno nedostali?

Určitě. Především naše nízkoprahová zařízení pro děti a mládež jsou jistou prevencí sociálního vyloučení. Dále jsou to také po-

Růžena Kavková, ředitelka Diecézní charity Litoměřice

radny, kde se snažíme předejít tomu, aby se lidé dostali do problémů, například uzavíráním nevhodných úvěrů a podobně.

V Charitě, jak jste zmínila, pracujete již téměř 20 let. Tato práce je bezesporu záslužná, ale někdy také nesmírně těžká.

Co Vás k této činnosti motivuje?
Moje motivace vychází z mého křesťanského přesvědčení. Ráda komunikuji s lidmi a uspokojuje mě a mám radost, když mohu někomu pomoci nebo zprostředkovat pomoc. Je to krásná práce.

Ptala se Edith Kroupová

Napište nám

- Co vás napadne při slově charita?
- Pomohla vám někdy Charita?

Charita v litoměřické diecézi

Vážení čtenáři,

tato část, věnovaná Charitě, bude od nynějška stálou součástí časopisu Zdislava. Jelikož Charita je neodmyslitelnou součástí katolické církve, rádi bychom vám prostřednictvím tohoto diecézního časopisu představili také činnost Charity v litoměřické diecézi. V následujících číslech budou tedy postupně představovány jednotlivé Charity a jejich projekty a aktivity v naší diecézi. Neradi bychom vás však pouze zahrnuli informacemi, proto uvítáme vaše dotazy, připomínky a náměty týkající se Charity, které do budoucna pomohou zdokonalit stránky věnované právě Charitě k vaší i naší spokojenosti.

Kdo jsme?

Posláním Charity je pomoc lidem v nouzi, která vychází z křesťanských zásad bez ohledu na jejich příslušnost k rase, národnosti, náboženství a státní a politické příslušnosti.

Diecézní charita Litoměřice (dále jen DCH) je součástí římskokatolické církve. Zřízena byla diecézním biskupem dne 4. 11. 1991. Je členem Charity Česká republika.

Územními složkami DCH jsou farní a oblastní charity (FCH, OCH). DCH

Litoměřice tvoří celkem 10 profesionálních a 14 dobrovolných charit.

Ředitelkou DCH Litoměřice je Růžena Kavková, prezidentem DCH Litoměřice je J.M. can. Józef Szeliaga.

Zeptali jsme se Růženy Kavkové, ředitelky DCH Litoměřice

Co vlastně Charita dělá?

Charita má velmi široké pole působnosti - od sociální oblasti,

Děti v Mladé Boleslavi přijaly svátost eucharistie

Po roční přípravě mohly děti z mladoboleslavské farnosti poprvé, po přijetí svátosti smíření, přijmout v neděli 5. června 2011 svátost eucharistie. Radujeme se z vysokého počtu rodin, ve kterých je našim dětem sdělováno to podstatné a hlavní pro jejich život. Poděkování patří všem těm, kteří děti na cestě k přijetí těchto svátostí doprovázeli - otci

Foto Milan Mareš

Józefu Szeligovi, Radku Vašinkovi, Pavlovi Poláčkovi a zejména Kamilu Škodovi a oběma katechetkám M. Černé a O. Valachové. Děti byly na přijetí obou svátostí výborně připraveny.

Modleme se za další duchovní růst našich dětí v rodinách - takový, aby mohly přijmout další svátosti.

Protože platí „člověče, přičiň se a Bůh Ti pomůže“, stojí za úvahu, zda by i u nás nebylo vhodné postupovat dle plánu obnovy vídeňské arcidiecéze. Podle kardinála Schönborna je cílem rostoucí počet malých živých společenství, která mají ve společnosti působit jako kvas. V rámci farností budou ve Vídni vytvářena menší společenství vedená laiky, tj. pokřtěnými muži i ženami.

Milan Mareš, Mladá Boleslav

Koncert ve Rtyni

Většina správců kostelů je na svůj svatostánek hrdá a často vyjmenovává přednosti a ojedinelosti právě toho „svého“ chrámu. Nejinak tomu je v případě Rтынě nad Bělinou. Kostel ve Rtyni se tyčí nad řekou Bělinou a je výraznou dominantou celého údolí Běliny (německy Bialthal) a milešovské části Českého středohoří.

Rtyňský filiální chrám drží v současnosti tři zvláštnosti: je větší a honosnější než farní kostel v Bořislavi, z celé farnosti jsou zde bohoslužby navštěvovány nejvíce a orientace kněziště kostela (na rozdíl od většiny románských, gotických a barok-

ních chrámů) je k severu. Rozhodně není mrtvým objektem: na rozdíl od většiny venkovských kostelů litoměřické diecéze bývá povětšinou v neděli odpoledne otevřen k rozjímání, ztišení nebo i k prohlídce. Přístup do kostela je tak umožněn komukoli, kdo má dobré úmysly: bez ohledu na vyznání nebo světónázor.

V sobotu 11. června 2011 se zde konalo vystoupení souboru Marica A Capella Singers. Z mého pohledu vynikalo tím, že vystupující dokázali svým projevem v nejvyšší míře vtáhnout posluchače do rytmu a prožitku svých skladeb.

Nepamatuji si také, že by kdy po koncertu bylo tolik lidí dojatých jako druhý sobotní podvečer. Překvapilo mě, že se koncert líbil i člověku, kterému se většinou nikdy nikdo nezavděčí a na všem hledá chyby a nedostatky. Tentokrát oplýval chválou. „Rytmus v duši“, název vystoupení složeného ze skladeb různého žánru (od muzikálových melodií po mariánské duchovní písně), tak nebyl matoucí, ale nanejvýš přiléhavý a spokojenost posluchačů po koncertě je toho dokladem.

Foto Petr Diviš

Potěšilo mne, že se účinkující cítili v chrámu spokojeně: jedna zpěvačka se vyslovila, že „v kostele cítí pozitivní energii“. Vzájemná spokojenost je asi nejlepší, co lze očekávat, a tak doufám, že soubor po čase dorazí do Rтынě zas.

Martin Šístek, sakristián kostela

Biřmování v Mladé Boleslavi

V neděli 29. května 2011 jsme v mladoboleslavském kostele Nanebevzetí Panny Marie přivítali otce biskupa. Během slavnostní mše svaté vstoupilo 34 biřmovanců do křesťanské dospělosti. Ke svátosti přistoupili nejen naši farníci, ale též farníci z okolí Mladé Boleslavi. Otec biskup v promluvě řekl: „Můžeme konat něco podobného jako Ježíš - v síle darů Ducha svatého. Jsme vysláni pomáhat potřebným - těm, kteří jsou kolem nás v tichosti a nenápadnosti. Vyhledávejme je a taktně se jim věnujme. Ježíš konal dobro bez ohledu na to, co se stane. Berete na sebe úkol následování Krista.

Buďte svědky v tomto světě, který Boží lásku potřebuje. Máme být opravdovým světlem Kristovým.“

Napsali jste...

Na závěr mše svaté poděkovali za udělení svátosti zástupci biřmovanců - T. Němečková a O. Kolín. Následovalo neformální setkání s otcem biskupem na faře.

Milan Mareš, Mladá Boleslav

Biřmování v Českém Dubu

V Českém Dubu se ve středu 22. června 2011 v podvečer rozezněly zvony. Svolávaly k slavnostní bohoslužbě, během níž byla sedmnácti biřmovancům udělena otcem biskupem Janem Baxantem svátost biřmování. Podobnou událost měla tato farnost možnost prožít naposledy před téměř sedmdesáti lety, kdy svátost biřmování přijímalo přibližně dvě stě lidí.

Spolu s biřmovanými bratry a sestrami jsme se zúčastnili opravdu radostné a slavnostní bohoslužby, která byla uprostřed týdne skutečným zastavením se, uvědoměním si - zase znovu a opět hlouběji - milosti víry, toho, že smíme stát před Bohem a můžeme mu sloužit. Jak zdůraznil otec biskup během své promluvy, jsme Bohem zvaní k tomu, abychom byli lidmi věrnými a spravedlivými - pak se staneme požehnaním pro svět. A stačí jeden spravedlivý a věrný, aby Bůh velkoryse požehnal - podobně velkoryse jako požehnal Abrahamovi za jeho věrnost a spravedlnost. Biřmovaným bratrům a sestřím otec biskup také připomenul, že život v Duchu svatém znamená především neustálou touhu po Bohu, neustálé hledání Boží tváře, pronikání do nevyčerpatelného Božího Tajemství.

Foto Pavel Macháček

Myslím, že nejen biřmovanci opouštěli kostel Seslání Ducha svatého v Českém Dubu poněkud silněji...

Ludmila Macháčková, Český Dub

Pozvánky

Filipov, 17. 7. 2011

Bazilika Panny Marie, 14.00 hodin. Koncert V. ročníku mezinárodního varhanního festivalu Varhanní duchovní hudba ve Filipově 2011, účinkuje Gedymin Grubba - varhany (PL).

Mělník, 17. 7. 2011

Kostel sv. Petra a Pavla, 16.00 hodin. XII. ročník, cyklus varhanních koncertů. Letní koncert, na němž účinkují společně s předními českými varhaníky i vynikající pěvci a hudebníci. Pořádá město Mělník, Římskokatolická farnost - probošství Mělník a Mělnický osvětový a okrašlovací spolek. Kontakt: www.moosmelnik.cz

Teplice, 18. 7. 2011

Kostel sv. Jana Křtitele, 19.00 hodin. Koncert festivalu Mitte Europa „Most mezi tradicí a modernou“ v rámci Letních koncertů chrámové hudby, účinkuje German Hornsoud.

Turnov, hrad Valdštejn, 22. 7. 2011

Kostel sv. Jana Nepomuckého, 17.00 hodin. Účinkovat bude vokální soubor Pěle Měle Quintet.

Filipov, 24. 7. 2011

Koncert V. ročníku mezinárodního varhanního festivalu Varhanní duchovní hudba ve Filipově 2011, účinkuje Jan Doležal - varhany (ČR), Jan Vitinger - trubka (ČR).

Litoměřice, 27. 7. 2011

Katedrála sv. Štěpána, 19.00 hodin. Litoměřické varhanní léto 2011, koncert, účinkovat bude Krzysztof Lukas (Německo).

Anenský vrch, Lobendava, 30. 7. 2011

Kaple sv. Anny, 10.00 hodin. Poutní mše svatá, celebrovat bude generální vikář litoměřické diecéze P. Stanislav Příbyl CSsR. Další program: 11.00 - 13.00 hodin Anenský vrch, Malý jarmark, ve 14.00 hodin pohádka pro děti. Od 16.00 hodin v kapli sv. Anny, v 18.00 hodin v kapli sv. Jáchyma a ve 20.00 hodin v kostele Navštívení Panny Marie v Lobendavě se bude konat putovní koncert „S violoncellem na zádech“, účinkuje Jiří Bárta.

Tip na výlet

Kostel sv. Václava, Sýčina

Kostel sv. Václava se nachází na hřbitově nad obcí Sýčina a již z velké dálky jsou vidět jeho špičaté věže. Tento neobyčejný kostel z 2. poloviny 16. stol. je místní dominantou. Je dvoulodní se třemi hranolovitými věžemi. K opravě a dozdobení kostela došlo počátkem 17. stol. a v 18. stol. Hlavní oltář je barokní, portálový, sloupový, z roku 1736. V pravém bočním oltáři visí obraz sv. Ludmily. Kazatelna pochází též z roku 1736. Pod jižní věží se nachází pohřební kaple s náhrobky Maxmiliána Thurn-Taxisa a jeho choti Marie Eleonory z roku 1834.

Působí zde občanské sdružení Kostel Sýčina, které pomáhá zachránit tuto ohroženou kulturní památku. Svou činností chce nahlázet možnosti kulturního využití kostela sv. Václava (např. pořádáním koncertů, výstav atd.) a shánět finanční prostředky na obnovu této kulturní památky u státních i nestátních organizací.

Kostel je možné navštívit po dohodě se správcem občanského sdružení Kostel Sýčina Vlastislavem Kopřivou, a to v týdenním předstihu, vždy v odpoledních hodinách.

Kontakt: 774 333 478, www.kostelsycina.cz

Levné ubytování:

Litoměřice

Hostel U sv. Štěpána v Litoměřicích (budova bývalého teologického konviktu a jeho ubytovna), více informací: <http://inprincipio.cz/index.html>

Praha

Katolický domov studujících v Praze, více informací: <http://kds.op.cz/ubytovani-turisticke>

Nabídka

Karmelitánského nakladatelství

Krise jako šance

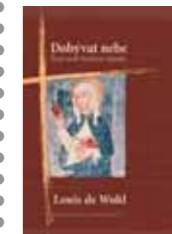
Brož., 87 str., 129 Kč, obj. č.: 101625

Psychologové někdy říkají, že krize středního věku je jako druhé dospívání. Člověk v tomto období nechce nikoho vidět a ve své rodině si připadá jako cizinec. V hlavě se mu honí otázky: „K čemu je to všechno dobré?“ „Nejsem ve svém zaměstnání nebo ve svém manželství vlastně jako ve vězení?“ „Proč se tak hrozně dřžu?“ „Udělal jsem v životě vůbec něco důležitého?“ „Mám nějakou cenu?“ „Nač je mi víra a modlitba?“ „Proč mi Bůh v mém trápení nijak nepomůže?“ „Proč vlastně žiju?“ Ideály mládí jsou pryč, jejich místo zaujala malomyslnost a deprese. Člověk má pocit, že náhle hrozně zestárl. A právě v tuto chvíli je třeba Boha prosit o oprostěnost. O tu oprostěnost, která člověku dovolí přijmout pozvolna přicházející stáří, která mu umožní poddat se plynutí času a přijmout meze svých možností.

Dobývat nebe

Váz., 311 str., 290 Kč, obj. č.: 101541

Vyprávěním slavného romanopisce před námi jakoby ožívá Kateřina ze Sieny (1347-1380), jedna z nejpozoruhodnějších žen dějin církve. Byla dcerou prosperujícího barvíře ze Sieny a jeho ženy, předposlední z jejich pětadvaceti dětí. Když odmítla manželství a trvala na zasvěcení se Bohu, snažili se jí v tom všemožně zabránit. Kateřina ale zůstala neoblomná a v mladém věku vstoupila do třetího řádu sv. Dominika (nikoli však do kláštera).

Neměla žádné vzdělání, ale byla obdařena mimořádnou vlitou moudrostí od Boha a velkou láskou k Bohu i k lidem. Spisy a dopisy, které diktovala, vynikají úžasnou duchovní vroucností, hloubkou a duchovní autoritou, jakou známe jenom z děl mystiků. Roku 1970 ji papež Pavel VI. jmenoval učitelkou církve a roku 1999 ji Jan Pavel II. prohlásil za spolupatronku Evropy.

Youcat

Váz., 301 str., 295 Kč, obj. č.: 101606

Katechismus pro mladé zprostředkovává souhrn katolické víry, tak jak byla předložena „Katechismem katolické církve (KKC z roku 1997), ovšem jazykem přiměřeným mladému člověku, nemá v úmyslu a ani se nesnaží bezpodmínečně vyčerpat všechny jeho obsahy. Kniha je psána formou otázek a odpovědí, za každou odpověď jsou připojeny číselné odkazy pro další upřesnění a prohloubení v KKC. Následný komentář má poskytnout mladým dodatečnou pomoc, aby dokázali lépe pochopit danou otázku a její význam pro vlastní život. Katechismus pro mladé dále nabízí v průběžném postranním sloupci doplňující prvky, jako jsou obrázky, shrnující definice, citáty z Písma svatého, citáty svatých a spolehlivých učitelů víry. V jeho závěru najdeme věcný a jmenový rejstřík, který nabízí možnost snadno si vyhledat konkrétní místa v textu.

Bible hrou

Brož., 190 str., 249 Kč, obj. č.: 101574

Kniha přináší biblické příběhy a modlitby, ale také hádanky, hlavolamy a další zábavné činnosti, které s biblickými příběhy souvisejí. Je to pomůcka, která dětem ve věku do pěti let pomůže poznávat Bibli zajímavým způsobem a současně je přivádět ke čtení skutečného textu Bible a poznávání Ježíše. Za jednotlivými příběhy je uveden odkaz na text Bible.

Přehled poutí

Albrechtice v Jizerských horách

20. srpna, 10.00 hodin, kostel sv. Františka z Paoly. Po mši svatě procesí od kostela ke kapli Panny Marie Královny na Mariánské hoře.

Bezděkov

24. července, 15.00 hodin, kaple sv. Anny

Bezděz

4. září, 10.00 hodin, kostel sv. Jiljí, celebruje Mons. Jan Baxant, odpoledne výstup na hrad Bezděz a mariánská pobožnost. Začátek ve 14.00 hodin u první kaple křížové cesty.

Bělá pod Bezdězem

18. září, 10.00 hodin, kostel Povýšení sv. Kříže

Bohosudov

27. srpna, 10.00 hodin,
10. září, 9.00 hodin, pouť rodin
18. září, 9.00 hodin, hlavní pouť bazilika minor Panny Marie Bolestné

Bořejov

30. července, 10.00 hodin, kostel sv. Jakuba Apoštola

Bozkov

14. srpna, 8.00 a 10.00 hodin,
21. srpna, 10.00 hodin,
11. září, 10.00 hodin,
25. září, 10.00 hodin, kostel Navštívení Panny Marie

Brožánky

2. října, 11.15 hodin, kostel sv. Václava

Cínovec

21. srpna, 10.00 hodin, kostel Nanebevzetí Panny Marie, poutní bohoslužba s rodáky

Cítoliba

24. července, 16.00 hodin, kostel sv. Jakuba

Černčice

7. srpna, 16.00 hodin, kostel sv. Vavřince

Česká Kamenice

24. července, 9.30 hodin, kostel sv. Jakuba Staršího

Čistá

14. srpna, 10.00, poutní slavnost sv. Vavřince

Dobroměřice

25. září, 10.30 hodin, kostel sv. Matouše

Doksany

11. září, 10.30 hodin, kostel Narození Panny Marie

Dolní Krupá

25. září, 10.00 hodin, kostel sv. Václava

Dolní Ročov

14. srpna, 10.00 hodin, kostel Nanebevzetí Panny Marie

Doubice

13. srpna, 14.00 hodin, kostel Nanebevzetí Panny Marie, celebruje J. M. can. Alexej Baláž

Držkov

27. srpna, 16.00 hodin, kostel sv. Bartoloměje

Frydlant v Čechách

11. září, 15.00 hodin, kostel Nalezení svatého Kříže

Hlavice

28. srpna, 10.30 hodin, kostel sv. Linharta

Chabařovice

4. září, 10.00 hodin, kostel Narození Panny Marie

Chomutov

24. července, 10.00 hodin
31. července, 10.00 hodin, kostel sv. Ignáce

Josefův Důl

6. srpna, 17.00 hodin, kostel Proměnění Páně

Krásná Lípa

17. července, 10.00 hodin, kostel sv. Marie Magdalény

Kunratice u Čvikova

18. září, 15.00 hodin, kostel Povýšení sv. Kříže

Květnov

3. července, 10. července, 17. července, vždy v 8.00 hodin mše svatá česká, ke cti Panny Marie a poutou milostné sošce, 10.30 hodin mše svatá česká s nedělními texty, 14.15 hodin mše svatá německá, kostel Navštívení Panny Marie

Letáňovice

31. července, 10.30 hodin, kostel sv. Jakuba Staršího

Litoměřice

25. července, 18.00 hodin, kostel sv. Jakuba
16. září, 18.00 hodin, kostel sv. Ludmily

Lobendava

Anenský oktáv ke cti sv. Anny, 26. července – 2. srpna, kaple sv. Anny, Annaberk u Loben-

davy. Program: 17.15 hodin adorace, 17.45 hodin česko-německá modlitba růžence, 18.15 hodin mše svatá
31. července, 10.00 hodin, hlavní poutní mše svatá, celebrovat bude Mons. Jan Baxant

Lovosice

28. září, 10.00 hodin, kostel sv. Václava

Mariánské Radčice

17. září, 10.00 hodin, kostel Panny Marie Bolestné, hlavní poutní mše svatá, celebrovat bude biskup Jan Baxant

Mariánské Radčice

Vždy 13. v měsíci, 16.00 hodin, kostel Panny Marie Bolestné

Mladá Boleslav

14. srpna, 9.00 hodin hlavní poutní mše svatá, další v 10.30 a 18.00 hodin, arciděkanství kostel Nanebevzetí Panny Marie

Nové Sedlo

24. září, 14.00 hodin, kostel sv. Václava

Obora u Loun

26. listopadu, 16.00 hodin, kostel sv. Kateřiny

Okna

21. srpna, 10.00 hodin, poutní slavnost Panny Marie Nanebevzaté

Paseky nad Jizerou

28. září, 10.00 hodin, kostel sv. Václava

Radčiceves

28. září, 14.00 hodin, kostel sv. Václava

Raspenava

14. srpna, 10.30 hodin, kostel Nanebevzetí Panny Marie

Rumburk

6. srpna, 10.00 hodin, kostel sv. Vavřince a loretánská kaple Panny Marie, pouť Porciunkule

17. září, 10.00 hodin, kostel sv. Vavřince a loretánská kaple Panny Marie, slavnost výročí posvěcení loretánské kaple

Smržovka

25. září, 9.00 hodin, kostel sv. Michaela Archanděla

Solec

13. srpna, kostel Nanebevzetí Panny Marie, Solec u Kněžmostu. Kostel bude otevřen od 13.00 hodin, modlitba sv. růžence od 13.30 hodin, od 14.00 hodin mariánská pobožnost

a od 15.00 hodin mše svatá.

Staňkovice u Žatce

28. září, 10.00 hodin, kostel sv. Václava

Stebno

30. října, 15.00 hodin, kostel sv. Šimona a Judy

Strenice

27. srpna, 14.30 hodin, kostel sv. Bartoloměje

Šemanovice

18. září, 15.00 hodin, pouť ke cti Panny Marie z La Salette, celebrovat bude R.D. Leopold Paseka

Tanvald - Šumburk nad Desnou

9. října, 9.00 hodin, kostel sv. Františka z Assisi

Tatobity

7. srpna, 10.00 hodin, kostel sv. Vavřince

Trmice

9. – 11. září, v pátek v 17.00 hodin mše svatá v kostele Narození Panny Marie, zábavný program a večere na farmím dvoře. V sobotu 9.00 hodin mše svatá, přednáška ve farní kapli, 15.00 hodin procesí s poutní soškou P. Marie Trmické, 16.00 hodin koncert v kostele, večer táborák na farmím dvoře. V neděli v 10.00 hodin poutní mariánská mše svatá, následuje slavnostní oběd na farmím dvoře.

Velké Hamry

25. září, 17.00 hodin, kostel sv. Václava

Vilémov

14. srpna, 11.00 hodin, kostel sv. Mikuláše a Jména Panny Marie, hlavní poutní mše svatá. Vilémovský oktáv ke cti P. Marie 15. – 20. srpna, program: 17.15 hodin adorace, 17.45 hodin modlitba růžence, 18.15 hodin mše svatá.

Žatec

15. srpna, 18.00 hodin, děkanský kostel Nanebevzetí Panny Marie
22. srpna, 18.00 hodin, kostel Korunování Panny Marie (klášterní)
28. září, 18.00 hodin, kostel sv. Václava na Podměstí

Železný Brod

31. července, 9.00 hodin, kostel sv. Jakuba, celebruje generální vikář P. Stanislav Příbyl CSsR.

Více najdete na www.dltm.cz

Barokní ornaty jsou v klášterním kostele v Oseku vystaveny do konce srpna. Foto František Haase

Vystoupení litoměřického ženského sboru Cantica Bohemica v katedrále so. Štěpána. Foto Karel Pech

Noční koncert německých studentů hudební školy z Berlína v katedrále so. Štěpána. Foto Karel Pech

O poutnické pasy byl mezi náušťovníky litoměřických kostelů velký zájem. Foto Jana Michálková

Výjimečně zpřístupněná kaple so. Jana Křtitele v Litoměřicích. Foto Jana Michálková

RADIO PROGLAS na červenec

Proglas je možné v litoměřické diecézi naladit na frekvenci **97,9 FM z Ještědu**. Pozvání na akce pořádané v litoměřické diecézi si můžete poslechnout vždy ve středu od 14.30 v pořadu Písničky a pozvánky. Litoměřické studio Štěpán připravuje na 12. července 2011 od 22.00 **rozhovor s R.D. Františkem Jiráskem**. Hovořit budeme o Institutu schönstattských diecéz-

ních kněží. Repríza pořadu se bude vysílat 18. července od 9.30.

Vždy v úterý v 16.00 vysíláme pro naše nejmenší posluchače pořad **Barvínek**. 19. 7. je na programu Telefonické riskování. 26. 7. nabídneme stříhový pořad o místech a zajímavostech, které uspěly v anketě 100 českých nej. **Magdazín** zpestřuje středeční rána od 9.30. 20. 7. zavzpomínáme na cestu do Ománu a 27. 7. se vydáme do Jemenu. V pátek, v pravidelném čase od 16.00, vysíláme pořad **Všim-**

li jsme si a v 16.55 informujeme o dění ve světě vážné hudby v rámci týdeníku **Oktáva**. 22. 7. nabídneme pozvánku na Mezinárodní hudební festival Špilberk. Každou neděli ve 13.20 nahlížíme pod obálku zajímavých titulů v rámci **Knihovničky Proglasu**. Dále z programu: ve čtvrtek 21. 7. ve 22.00 vás zavedeme **do lázní a sanatorií v Klimkovicích u Ostravy**. O týden později v pořadu „**Cesty Ludvíka Armbrustera**“ zavzpomíná současný děkan KTF UK na své dětství a mládí. *Připravila Kateřina Břichácinová*

Noc kostelů 2011

Více na www.dltm.cz/noc-kostelu-2011

Přednáška Vity Pelce v litoměřickém hospici o kostelní módě a jejím historickém vývoji. Foto Dagmar Pelcová

Noční návštěva katedrály so. Štěpána v Litoměřicích. Foto Karel Pech

Sv. Petr a Pavel,

mezi 1669 – 1673, Karel Škréta
olej, plátno, 352 x 235 cm;
neznačeno

katedrála sv. Štěpána,
Litoměřice

